

Жыве Беларусь!

Народная Газета

Орган Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

№37 (1054) 22 лютага 1995 г. Серада. Выдаецца з кастрычніка 1990 года на беларускай і рускай мовах. Тыраж 552417 экз. Кошт у розніцу — 200 руб.

Абаронцам Айчыны!

Паважаныя ветэраны вайны і Узброеных Сіл, салдаты, сяржанты, прапаршчыкі, афіцэры, генералы, рабочыя і служачыя Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь!

Ад імя Прэзідыума Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь і ад сябе асабіста горача і сардэчна віншую вас з Днём абаронцаў Айчыны.

Дзень 23 лютага стаў святам абаронцаў Айчыны па хадайніцтву ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны і Узброеных Сіл, ваеннаслужачых, працоўных Рэспублікі Беларусь з мэтай захавання гераічных традыцый старэйшых пакаленняў, якія адстаялі гонар і незалежнасць Айчыны, выратавалі свет ад фашысцкага заняволення ў гады другой сусветнай вайны.

Беларускі народ за сваю шматвяковую гісторыю сумесна з іншымі брацкімі народамі прынёс на алтар Айчыны незлічоныя ахвяры ў імя свабоды і незалежнасці.

У маі бягучага года Рэспубліка Беларусь разам з іншымі краінамі СНД будзе адзначаць 50-годдзе Вялікай Перамогі. Нялёгкі сёння час, але, як і заўсёды, абаронцы Айчыны падзяляюць усе цяжкасці са сваім народам. Паслядоўна вырашаючы задачы станаўлення, Узброеныя Сілы Рэспублікі Беларусь робяць усё магчымае для падтрымання надзейнага забеспячэння незалежнасці і суверэнітэту сваёй краіны.

Няхай Дзень абаронцаў Айчыны будзе сапраўдным святам яднання арміі і народа, згуртавання ўсіх патрыятычных сіл Беларусі ў імя яе будучыні.

Вечная слава загінуўшым за свабоду і незалежнасць Радзімы, нізкі паклон вам, нашы дарагія ветэраны!

Дазвольце пажадаць усім ветэранам вайны і Узброеных Сіл, моладзі, якая прыйшла ім на змену, усяму беларускаму народу моцнага здароўя, стойкасці ў гэты нялёгкі час і поспехаў дзеля росквіту суверэннай Рэспублікі Беларусь!

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь М.ГРЫБ.

НА СЕСІІ ВЯРХОЎНАГА САВЕТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Кабінет — міністрам, пашана — героям, зямля — усім!

Павел СТАСЕВІЧ

Учарашні дзень у нашай краіне прайшоў, як кажуць, "пад знакам Барыса Ельцына".

Але нават гэтая важная палітычная падзея не збіла нашых парламентарыяў з наладжанага рытму работы. Ранак у Авальнай зале пачаўся з віншаванняў з днём нараджэння дэпутатаў Васіля Андрэевіча Саковіча і 80-гадовага юбіляра Васіля Ільіча Сінчыліна, а потым — і з традыцыйнага "Рознага".

У "Розным" выступілі дэпутаты: А.Трусаў, П.Садоўскі, М.Сукач, М.Крыжаноўскі, П.Холад, В.Чырун, В.Голубеў.

Потым парламентарыі вярнуліся да Закона аб Кабінеце Міністраў. Вярхоўны Савет прыняў яго яшчэ 30 студзеня, але Прэзідэнт не пагадзіўся з асобнымі палажэннямі і не падпісаў. Дэпутаты вырашылі быць вернымі свайму слову — і пацвердзілі сваё ранейшае рашэнне. Такім чынам Закон аб Кабінеце Міністраў у нас ёсць.

Старшыня Аграрнай камісіі А.Апацкі прадставіў змяненні ў Закон "Аб праве ўласнасці на зямлю". Сэнс іх: прадоўжыць да 1997 года тэрмін выкупу грамадзянамі сваіх зямельных участкаў па льготнай цане. Прычыны такія: а) не спраўляюцца землеўпарадчыя службы; б) надта ж дарагая дакументацыя — каля 170 тысяч рублёў, якія не кожны вясковы пенсіянер зараз знойдзе.

Наконт апошняга доваду былі пярэчанні з боку асобных дэпутатаў: цана па сённяшнім часе і так смешная, а калі няма грошай у бацькоў, то няхай дадуць дзеці, бо зямля ж ужо будзе **сваёю**, ёю можна будзе карыстацца як захочаш — прадаваць, дарыць і г.д.

Пытанне сапраўды важнае для кожнага беларуса. І таму дэпутаты вырашылі яго, як кажуць, па-людску: тэрмін прыватызацыі зямлі па льготных цэнах будзе прадоўжаны, а Аграрная камісія Вярхоўнага Савета яшчэ папрацуе над тым, каб і дакументы на зямлю сталі рабіцца хутчэй і танней.

Разабраўшыся з зямлёю, парламентарыі перайшлі да дзяржаўных узнагарод. Старшыня Камісіі па справах ветэранаў і інвалідаў М.Жукоўскі ўнёс на разгляд дэпутатаў законапраект аб статусе Герояў Савецкага Саюза, Герояў Сацыялістычнай Працы, поўных кавалераў ордэнаў Баявой і Працоўнай Славы.

Па сутнасці, гаворка ішла не столькі пра ўзнагароды, колькі пра льготы, якія павінны стаяць за імі: ад пенсій да курортнага абслугоўвання і бясплатнага забеспячэння лекамі.

Людзей, якія "падпадаюць" пад гэты закон, трэба сказаць, у нашай краіне не так і многа. І "ішоў" ён гладка, пакуль не "дайшоў" да, так бы мовіць, сямейных абставін.

— А при чем здесь жены?! — проста спытаў дэпутат У.Грыбанаў, маючы на ўвазе льготы, якія "рыкашэтам" мяркуецца "пакласці" і на "лепшыя палавіны" Герояў і поўных кавалераў.

Пытанне, як кажуць, трапіла "ў дзесятку", развярэдзіла душы. Дэпутат Л.Баршчэўскі нават у палемічным запале пакпіў: "Лаўрэнцій Берыя таксама быў тройчы Героем..."

На гэтым месцы старшынствуючаму на пасяджэнні І.Бамбізу прыйшлося цяжкавата: абурыліся ветэраны, пачаліся выкрыкі з месцаў, лёгкія "міжсабойчыкі"...

І.Бамбіза ў рэшце рэшт знайшоў выйсце: паставіў на галасаванне ўвесь закон цалкам, і ён 186 галасамі "за" быў зацверджаны. Да 50-годдзя Вялікай Перамогі ён, як падкрэсліў М.Жукоўскі, будзе добрым падарункам нашым ветэранам.

Ад Герояў і кавалераў парламентарыі перайшлі да дзяржаўных служачых. А дакладней — разгледзелі змяненні і дапаўненні ў Закон "Аб асновах службы ў дзяржаўным апараце". Галоўныя спрэчкі тут выклікаў артыкул, у якім асобам, што зараз працуюць у дзяржапараце, прапанавалася залічваць у працоўны стаж і тэрмін, які яны правялі на партыйнай рабоце. "А чым камсамол быў горшы за партыю? А прафсаюзная работа ўжо і не работа?" — вось, коратка кажучы, галоўныя пытанні, якія дэбатаваліся.

І ўсё ж, у рэшце рэшт, артыкул наконт работы ў партыйным апараце быў зацверджаны. За партыяй "пайшлі" камсамол і прафсаюзы, але ім напачатку не пашанцавала — галасоў "за" не хапіла. Дэпутаты перагаласавалі сваё рашэнне наконт камсамольскай і прафсаюзнай работы, і яно 177 галасамі "за" другі раз прайшло.

У другой палове дня сесія працягвала сваю работу.

Беларусь шчыра вітае Барыса Ельцына

МАСКВА. Гаворачы перад адлётам у Мінск аб перспектывах інтэграцыі ў рамках СНД, Барыс Ельцын падкрэсліў, што адраджэння Саюза ў ранейшым выглядзе не будзе. "Гэта будзе хутчэй Еўрасаюз, калі кожная абсалютна самастойная краіна будзе інтэгравацца з іншымі. Гэта — новая якасць".

Крыху менш за паўтары гадзіны спатрэбілася прэзідэнцкаму самалёту, каб пераадолець адлегласць ад Масквы да беларускай сталіцы. Разам з Прэзідэнтам Расійскай Федэрацыі ў Беларусь прыбыла яго жонка Наіна Іосіфаўна. У саставе расійскай дэлегацыі — міністр замежных спраў Андрэй Козыраў, міністр абароны Павел Грачоў, намеснік Старшыні ўрада Аляксей Бальшакоў, іншыя афіцыйныя асобы.

❑

МІНСК. Ля трапа самалёта высокага госця сустрэў Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка. Дзяўчаты ў беларускіх нацыянальных касцюмах уручаюць Барысу Ельцыну хлеб-соль і кветкі. Аляксандр Лукашэнка і Барыс Ельцын праходзяць строй ганаровай варты. Гучаць гімны дзвюх дзяржаў.

На цырымоніі сустрэчы Прэзідэнта Расіі прысутнічалі Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь Мечыслаў Грыб, Прэм'ер-міністр Міхаіл Чыгір, члены Кабінета Міністраў, Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Расійскай Федэрацыі ў Рэспубліцы Беларусь Ігар Сапрыкін, кіраўнікі дыпламатычных прадстаўніцтваў, акрэдытаваных у Мінску, выканаўчы сакратар СНД Іван Каратчэня.

Тут жа знаходзіліся і шматлікія прадстаўнікі беларускіх, расійскіх і замежных сродкаў масавай інфармацыі. Праўда, журналістам, на жаль, не ўдалося задаць на лётным полі кіраўнікам дзвюх дзяржаў ніводнага пытання. Барыс Ельцын матываваў гэта рашэнне тым, што перад вылетам у Мінск у аэрапорце "Унукава-2" ён ужо адказаў на пытанні прадстаўнікоў прэсы.

З аэрапорта картэж машын адправіўся ў рэзідэнцыю "Заслаўе-1", дзе размясцілася расійская дэлегацыя.

❑

ПЛОШЧА ПЕРАМОГІ. Перад пачаткам афіцыйных перагавораў Барыс Ельцын наведаў плошчу Перамогі беларускай сталіцы, дзе адбылася ўрачыстая цырымонія ўскладання вянкоў да манумента ля Вечнага агню. Кіраўніка расійскай дзяржавы цёпла і сардэчна віталі мінчане, якія сабраліся тут. І хоць праграма візіту Барыса Ельцына ў Беларусь вельмі насычаная, усё ж прэзідэнты Расіі і Беларусі знайшлі час пагаварыць з групай ветэранаў. У ходзе гэтай імправізаванай гутаркі кіраўнікі дзяржаў падкрэслілі, што яны вельмі шануюць памяць савецкіх людзей, якія аддалі сваё жыццё за вызваленне Радзімы, выказалі словы падзякі ў адрас старэйшага пакалення, якое мужна і з цярпеннем успрымае ўсе цяперашнія цяжкасці. Барыс Ельцын і Аляксандр Лукашэнка лічаць: у якой бы краіне цяпер ні знаходзіліся ўдзельнікі Вялікай Айчыннай вайны, усе яны маюць права на дастойнае жыццё, клопаты і дапамогу з боку дзяржавы і грамадства. На думку кіраўнікоў дзяржаў, святкаванне 50-годдзя Перамогі над фашысцкімі захопнікамі будзе самай яркай падзеяй гэтага года.

❑

ПЕРАГАВОРЫ. Затым, згодна з праграмай візіту, адбылася гутарка Барыса Ельцына і Аляксандра Лукашэнкі. У ёй таксама ўдзельнічалі памочнік Прэзідэнта Расіі Дзмітрый Рурыкаў і памочнік Прэзідэнта Беларусі, доктар юрыдычных навук Урал Латыпаў.

❑

УЗАЕМАРАЗУМЕННЕ ЗНОЙДЗЕНА. У 16.00 па мясцовым часе закончыліся перагаворы адзін на адзін Барыса Ельцына і Аляксандра Лукашэнкі. Як стала вядома карэспандэнту Белінфарма з крыніц у Міністэрстве замежных спраў, прэзідэнты дагаварыліся падпісаць у той жа дзень два дакументы: Дагавор аб дружбе, добрасуседстве і супрацоўніцтве паміж Расійскай Федэрацыяй і Рэспублікай Беларусь, а таксама Пагадненне аб сумесных намаганнях па ахове дзяржаўнай граніцы Рэспублікі Беларусь.

Адразу ж пасля заканчэння перагавораў Аляксандр Лукашэнка звярнуўся да членаў расійскай дэлегацыі. "Мы сёння бачылі, як мінчане выйшлі на вуліцы горада, каб вітаць дэлегацыю з брацкай Расіі. І таму я хачу заявіць, што да таго часу, пакуль наша каманда будзе знаходзіцца на чале ўлады, у рэспубліцы не будзе іншай пазіцыі, акрамя той, аб якой гаварылася на праведзеных перагаворах".

Белінфарм.

❑ *У час сустрэчы ў аэрапорце "Мінск-2".*

Фота Яўгена КАЗЮЛІ, Белінфарм.

НЕАФИШИРУЕМАЯ ЧАСТЬ ВИЗИТА

Больших потерь не ожидается

110 российских и столько же белорусских флагов украсили Минск к приезду высокого гостя из России. Больше вывешивали только в честь президента США Билла Клинтона. Тогда на столичных фонарях закрепили по 150 пар звездно-полосатых и бело-красно-белых полотнищ. Правда, к вечеру часть американских флагов бесследно исчезла — осталось 90. Видимо, обрадованные приездом Клинтона минчане таким образом решили продемонстрировать свое почтение к заокеанской стране... Ожидаются ли потери и на этот раз в связи с визитом Бориса Ельцина?

Директор предприятия "Минскгороформление" Александр Бачище в разговоре с корреспондентом "Народной газеты" хоть и не исключил такой возможности, все же был настроен оптимистически: "На всякий случай российских флагов мы пошили с запасом, — заверил он. — К тому же часть флагов вечером во вторник снимем и вновь вывесим в среду утром. Так что я не думаю, что у нас будут большие потери".

Олег ПАВЛОВ.

Что было на обед?

Узнать, что готовили к официальному обеду в президентской резиденции "Заславль", журналисту "Народной газеты" так и не удалось.

Предчувствие, что меня не пустят за ворота КПП, стали возникать уже при подъезде к загородной резиденции.

Был полдень. Трапеза планировалась на вечер. Но уже вереницей тянулись автоматчики. Кое-как до контрольно-пропускного пункта пробраться удалось. Там встретился улыбчивый лейтенант милиции, который на все вопросы отвечал просто и с достоинством: "Не положено. Это вам не ресторан. Освободите дорогу".

У нас было простое желание: узнать и рассказать читателям, какими национальными блюдами угощали высокого гостя, что вообще подается на стол во время подобных официальных визитов. Неужели это большая государственная тайна?

Антон ЧЕКОВ.

Галина ЛУКАШЕНКО:

"В Минск меня никто не звал..."

Алесь СИВЫЙ

Российский президент Борис Ельцин прибыл в Минск вместе со своей супругой Наиной Иосифовной. А вот жены Александра Лукашенко во время встреч в ходе визита не наблюдалось. Я позвонил в деревню Рыжковичи, что возле Шклова, и трубку подняла сама Галина Родионовна Лукашенко.

— Галина Родионовна, за последнее время что-то изменилось в вашей жизни?

— У меня ничего.

— Хозяйство прежнее?

— И хозяйство прежнее, и работаю по-прежнему. Какие могут быть изменения?

— Вы, наверное, в курсе, что российский президент приехал в Минск с женой. Почему первая леди Беларуси не там же?

— Меня туда никто не звал.

— Александр Григорьевич звонит, приезжает?

— Звонит, но уже давно не приезжал.

— Говорят, ваш дом здоровенным забором обнесли.

— Неправда. Забор как забор. Только кирпичный.

— Тяжело, наверное, и на работу ходить, и по хозяйству хлопотать?

— Без работы тоже скучно сидеть. А так я постоянно чем-то занята.

— В Минск вы не собираетесь переезжать на жительство?

— Нет.

— Спасибо, Галина Родионовна, что уделили пару минут.

Жаль, Зверевой нет!

Алесь СИВЫЙ

Визит российского президента в Беларусь окрашен не только в официальные тона. Общеизвестно, что Борис Ельцин бо-о-ольшой любитель тенниса, а посему не прочь помахать ракеткой и в Минске.

Позавчера под вечер в минский Дворец тенниса приезжала свита из КГБ, которая "с точностью до миллиметра" просмотрела и просчитала все ходы-выходы, "сфотографировала" планировочку и "сложность объекта". Как сообщил информированный источник, чистоту зала и покрытие Дворца охранники не смотрели.

По словам того же источника, недавно, во время приезда в Минск министра иностранных дел России Андрея Козырева, последний выходил на корты в спаринг со своим белорусским коллегой Владимиром Сенько. Очевидцы утверждают, что белорус по мастерству был на порядок выше россиянина, но дипломатический такт не позволил обижать гостя и Сенько "сдал" игру. Впрочем, Козырев для своих лет тоже смотрелся молодцом.

Что касается Бориса Николаевича, то здесь возникли определенные проблемы со спаринг-партнером. Шамиль Тарпищев, советник по спорту российского президента, неожиданно заболел и остался в Москве. Александр Лукашенко и его окружение тоже не составят компанию Ельцину. Одна надежда на Сергея Леонюка, белоруса, чемпиона СССР по теннису, ныне живущего в Москве, который и должен выйти на корт в паре с Николаевичем, если он того захочет.

"У нас Дворец всегда в порядке, — сказали мне работники Дворца тенниса. — Может быть, прибрали к визиту чуток больше обычного. И еще нам сказали, что Козырев будет играть точно, а с Ельциным пока ничего неизвестно".

Остается только сожалеть, что белорусская теннисистка Наталья Зверева сейчас не дома. Она бы эту партию не "сдала"!

(Продолжение на 2-й стр.)

Справаздача Старшыні Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь М.Грыба на пасяджэнні сесіі Вярхоўнага Савета 20 лютага 1995 года

Паважаныя дэпутаты, члены ўрада, запрошаныя на пасяджэнне!

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь уступіў у заключны этап сваёй дзейнасці, і менавіта гэта акалічнасць садзейнічае як абгрунтаванай, так і не заўсёды канструктыўнай яго крытыцы з розных бакоў. Парламент стаў, асабліва ў апошнія месяцы, нейкім маланкаадводам усіх бед і непрыемнасцей нашага грамадства.

Так, Вярхоўны Савет, вядома ж, не ўсё паспеў зрабіць, не змог пазбегнуць пэўных памылак, многія з якіх потым выпраўляліся. Але мы ўсе — дзеці свайго часу. Нашы поспехі, здабыткі і недаробкі шмат у чым абумоўлены яго рэаліямі.

У якіх жа ўмовах дзейнічаў наш Вярхоўны Савет? За пяць гадоў яго паўнамоцтваў рэспубліка прайшла цэлую гістарычную эпоху. Нагадаю.

Выбары ў Вярхоўны Савет праходзілі ў часы існавання Савецкага Саюза. Але асноўная большасць дэпутатаў была абрана на дэмакратычнай аснове, без умяшання КПБ. Дэкларацыя аб суверэнітэце нашай дзяржавы была прынята Вярхоўным Саветам амаль у апошнюю чаргу з усіх савецкіх рэспублік, ва ўсякім разе пасля Расіі і Украіны. Затым распаўся Савецкі Саюз. У гэтых сценах выпрацоўваліся нашы адносіны да ўсіх гэтых падзей, у тым ліку і да так званага ГКЧП. Было, зразумела, і іншае.

Мы вызначылі накірункі пераходу да рынкавай эканомікі. Вялікай падзеяй у жыцці Беларусі стала прыняцце новай Канстытуцыі. Вярхоўным Саветам была створана аснова заканадаўчай базы нашай дзяржавы.

Як бачыце, сітуацыя мянялася амаль імгненна. Яна патрабавала адпаведнай рэакцыі і ад Вярхоўнага Савета, безумоўна, зрабіла свой адбітак на асноўныя накірункі, змест і ўмовы яго дзейнасці.

Першы этап работы Вярхоўнага Савета быў абумоўлены як адсутнасцю дастатковага вопыту, так і неабходнасцю хуткага рэагавання на вышэйназваныя падзеі. Гэта перашкаджала выпрацоўцы цэласнай канцэпцыі яго работы.

На другім этапе наш парламент вызначаецца большай сталасцю і разважлівасцю, таму што ўсе мы, дэпутаты, набылі неблагі вопыт, някепскія веды, напрацавалі трывалую заканадаўчую базу.

Бурны паток часу — часу складанага, супярэчлівага — аказаў сваё ўздзеянне на месца і ролю Вярхоўнага Савета ў палітычнай сістэме нашай дзяржавы. Прычым гэтая роля на працягу пяці гадоў яго паўнамоцтваў мянялася фактычна двойчы. Першы раз — пасля таго як сышла з палітычнай арэны Камуністычная партыя як кіруючая сіла грамадства. Тады наш парламент да сваіх заканадаўчых функцый дадаў і частку выканаўча-дырэктыўных, якія раней выконвала КПБ.

У краіне назіралася безуладдзе і ўсёдазволенасць. КПБ яшчэ да яе забароны фактычна ўжо не кіравала ні палітычным, ні гаспадарчым жыццём. Таму Вярхоўны Савет, каб узнавіць кіраванне краінай, вымушаны быў ісці хуткімі тэмпамі да вырашэння пытання аб дзяржаўным кіраванні, навядзенні парадку праз прыняцце Асноўнага Закона — Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь.

З прыняццем новай Канстытуцыі другі раз змяніліся месца і роля Вярхоўнага Савета. Перад намі паўстала новая і вельмі складаная праблема раздзялення ўлад, іх канструктыўнага ўзаемадзеяння. Гістарычны вопыт сведчыць, што ні ў адной дзяржаве яна не вырашалася лёгка і бязбольна. Усе вы добра ведаеце, якія разбуральна-рэактыўныя абароты магла набыць гэта праблема і ў нас. Але, на гонар гэтага Вярхоўнага Савета, ён прадэманстраваў розум, гібкасць і велізарную вытрымку, у выніку чаго магчымае супрацьстаянне не вылілася ў нацыянальную трагедыю.

Мяркую, гэта па заслугах ацэніць потым наша гісторыя. Але вывад неабходна зрабіць і нам. Ён заключаецца ў тым, каб аператыўна, не адкладваючы, і на глыбокай навуковай аснове пачаць тэарэтычную і практычную напрацоўку прававых, палітычных, маральных, псіхалагічных сродкаў і прыёмаў, ствараць прававыя калідоры для кожнай галіны ўлады, каб кожны не толькі ведаў свае правы і абавязкі, але і кіраваўся імі ў жыцці. Гэта дапаможа зняць магчымае супрацьстаянне заканадаўчай і выканаўчай улад, розных партыйных і прафесійных фарміраванняў, сацыяльных класаў, слаёў і груп, нацыянальна-этнічных утварэнняў. Зразумела, тут, як і ў іншых справах, нам не абысціся без дапамогі вучоных.

Дарэчы, у апошні час мы атрымліваем трывалую навукова-юрыдычную падпітку ад створанага пры Вярхоўным Савеце Інстытута дзяржаўнага будаўніцтва і заканадаўства, але ў той жа час больш востра адчулі недахоп такой падпіткі ў галіне палітыкі, паліталогіі. Вярхоўны Савет — перш за ўсё гэта вышэйшы прадстаўнічы орган дзяржавы, і неабходна падумаць над тым, каб узмацніць навуковае забеспячэнне гэтага боку яго дзейнасці.

Наша грамадства, ахопленае эканамічным крызісам, знаходзіцца зараз на цяжкім этапе пераходу да дэмакратыі. Дэмакратыя — галоўны накірунак палітычнага развіцця краіны, які ажыццяўляецца на аснове разнастайнасці палітычных інстытутаў, ідэалогій і поглядаў. Ён замацаваны канстытуцыйна.

На Беларусі пачала складвацца рэальная шматпартыйнасць (Мінюстам зараз зарэгістравана 29 палітычных партый). Паступова ўсталёўваецца плюралізм думак. У нас загучалі такія словы як "прававая дзяржава", "цывільнае грамадства", "кампраміс", "кансенсус" і іншыя набыткі дэмакратыі. Ці ж гэта не мы з вамі стаялі ля калыскі такіх пераўтварэнняў? Дарэчы, важкім крокам на шляху ў гэтым напрамку з'явілася прыняцце законаў "Аб палітычных партыях" і "Аб грамадскіх аб'яднаннях". Тым самым у палітычным плане Рэспубліка Беларусь вызначылася як цывілізаваная дзяржава.

(Заканчэнне на 3-й стар.)

НАРОДНАЯ ГАЗЕТА

УКАЗЫ ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА САВЕТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Аб узнагароджанні ўдзельнікаў і арганізатараў супермарафона на інвалідных калясках Санкт-Пецярбург — Алматы Ганаровай граматай Прэзідыума Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

За актыўны ўдзел у супермарафоне на інвалідных калясках Санкт-Пецярбург — Алматы, важкі ўклад у развіццё спартыўнага руху сярод інвалідаў узнагародзіць Ганаровай граматай Прэзідыума Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь:

Дзенісевіча Паўла Генадзьевіча — інваліда І групы.
Дрыгу Анатоля Аляксандравіча — намесніка старшыні Цэнтральнага праўлення Беларускага таварыства інвалідаў.
Кацегава Івана Аркадзьевіча — інваліда І групы.
Кручкова Міхаіла Карпавіча — намесніка загадчыка аддзела сацыяльнага забеспячэння Гомельскага аблвыканкама.
Лемутава Ігара Леанідавіча — інваліда І групы.
Румянцава Валерыя Іванавіча — інваліда І групы.
Шпаро Дзмітрыя Ігаравіча — дырэктара клуба "Прыгода", г.Масква.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь М.ГРЫБ.

16 лютага 1995 г., г.Мінск.
№ 3589-XII

Аб узнагароджанні групы работнікаў рамонтна-рэстаўрацыйнага прадпрыемства "Вомаш-Буд і партнёры" Ганаровай граматай Прэзідыума Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

За шматгадовую добрасумленную працу, значны ўклад у рэканструкцыю аб'ектаў гістарычнай часткі горада Мінска "Траецкае прадмесце" і "Верхні горад" узнагародзіць Ганаровай граматай Прэзідыума Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь:

Клімовіча Мікалая Браніслававіча — брыгадзіра комплекснай брыгады.
Смоляра Уладзіміра Мікалаевіча — брыгадзіра маляроў.
Чатырбока Уладзіміра Ільіча — муляра.
Шыкунца Паўла Паўлавіча — дырэктара.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь М.ГРЫБ.

16 лютага 1995 г., г.Мінск.
№ 3588-XII

Аб узнагароджанні Піскоўскага А.Я. Ганаровай граматай Прэзідыума Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

За шматгадовую добрасумленную працу ў будаўніцтве ўзнагародзіць старшыню праўлення Гомельскага вытворча-будаўнічага кааператыва "Трэст N 14" **Піскоўскага Алега Яўгенавіча** Ганаровай граматай Прэзідыума Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь М.ГРЫБ.

16 лютага 1995 г., г.Мінск.
№ 3586-XII

Аб узнагароджанні Ларковіча М.М. Ганаровай граматай Прэзідыума Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

За шматгадовую плённую дзейнасць і значны асабісты ўклад у развіццё сельскагаспадарчай вытворчасці ўзнагародзіць дырэктара племзавода "Леніна" Горацкага раёна **Ларковіча Мікалая Мікалаевіча** Ганаровай граматай Прэзідыума Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь М.ГРЫБ.

16 лютага 1995 г., г.Мінск.
№ 3585-XII

Аб узнагароджанні Байковай Г.А. Ганаровай граматай Прэзідыума Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

За шматгадовую плённую працу і значны ўклад у развіццё бытавога абслугоўвання насельніцтва ўзнагародзіць дырэктара арэнднага прадпрыемства вытворча-тарговай фірмы "Белтры" **Байкову Ганну Аляксандраўну** Ганаровай граматай Прэзідыума Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь М.ГРЫБ.

16 лютага 1995 г., г.Мінск.
№ 3587-XII

Аб узнагароджанні Цэнтральнай навуковай бібліятэкі імя Я.Коласа Акадэміі навук Беларусі Ганаровай граматай Прэзідыума Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

За вялікі ўклад у інфармацыйнае забеспячэнне беларускай навукі, развіццё бібліятэчнай справы і ў сувязі з 70-годдзем з дня заснавання ўзнагародзіць Цэнтральную навуковую бібліятэку імя Я.Коласа Акадэміі навук Беларусі Ганаровай граматай Прэзідыума Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь М.ГРЫБ.

16 лютага 1995 г., г.Мінск.
№ 3584-XII

450 СТРОК ПОЛИТОЛОГА

Референдум как средство поссорить Беларусь

Некоторые размышления о том, как помочь Президенту быть гарантом стабильности

Анатолий МАЙСЕНЯ

ВМЕСТО ПРЕДИСЛОВИЯ. Многое из того, о чем пойдет речь ниже, некоторым читателям может показаться надуманным и нереальным. А я вот рассуждаю иначе — по принципу "береженого Бог бережет". В нашем-то государстве да в наше-то время любое невозможное может оказаться возможным. Разве что слепой не видит сегодня, как в политической атмосфере конденсируется ощущение опасности. И чем ближе старт предвыборной кампании в новый парламент, тем гуще оно. Поэтому и предлагаю порассуждать вслух о том, что у многих из нас запрятано в тайниках сознания. Тем более, не скрою, хотелось бы надеяться, что кому-то от наших рассуждений будет прок.

Последние недели в кругах политических усиленно циркулирует информация о том, что в президентских штабах, в первую очередь в Совете безопасности, полным ходом идет подготовка к избирательной кампании — разрабатывается тактика, определяются оргмероприятия и т.д. Самому факту, что у Президента есть такие замечательные "штабисты", способные спрогнозировать развитие событий и застраховать главу государства от любых неожиданностей, можно было бы только порадоваться. Одно печалит: по сообщениям тех же хорошо информированных источников, за редким исключением, все разработанные сценарии зовут Александра Лукашенко к неустанной борьбе с политическими противниками — всеми теми, "кто не с нами".

Еще злые языки поговаривают, что штабные разработки новизной и оригинальностью не блещут и на поверку оказываются перелицованными вариантами назарбаевских "президентских списков" или ельцинских "демократических выборов" образца декабря 93-го. Как можно легко догадаться, и в первом, и во втором случае конституционностью не пахнет.

Для того, чтобы эти планы реализовать, необходимо обеспечить как минимум три условия: **первое** — устранить с политической сцены нынешний парламент и нейтрализовать Конституционный суд, **второе** — жестко подчинить себе силовые министерства, превратив их в послушное орудие президентской воли, и **третье** — локализовать любое проявление общественной оппозиции.

Далеко небезобидная риторика Президента и его помощников в отношении парламента наводит на мысль о том, что планы роспуска Верховного Совета и установления прямого президентского правления [illegible] в президентских кругах. Но как это сделать и при этом соблюсти хотя бы минимум правовых приличий? Выскажу свои предположения.

Первый вариант уже был обкатан самим Президентом и руководителем его администрации Леонидом Синицыным — приказ, что 23 марта, ровно через пять лет со дня выборов в Верховный Совет, истекает срок полномочий нынешнего парламента. Как следствие — самороспуск Верховного Совета или прекращение его существования иными методами. К огорчению президентского окружения, за их заявлениями последовали комментарии авторитетных юристов, среди них — председателя Центризбиркома Александра Абрамовича, которые не оставили камня на камне от версии Президента и главы администрации. И хотя там все еще не перестают надеяться на различия в юридическом толковании отдельных положений законов, [illegible], что Конституционный суд, в случае поступления к нему дела на рассмотрение, не найдет достаточных оснований у президентской стороны. К тому же команда Президента [illegible] признала свое поражение. Не исключено, что будет предпринята попытка тех карманных юристов, которые возьмутся публично отстаивать версию.

Второй вариант, как можно предположить, связан с бойкотом работы Верховного Совета путем массового сложения депутатских полномочий 23 марта. Не секрет, что в Овальном зале все еще заседает достаточно много парламентариев, зависимых от президентской воли [illegible]. Они будут только рады обменять свою неустроенную жизнь и неопределенное будущее на президентские гарантии солидных постов и надежного чиновничьего положения. Вспомним, как переманивал российских депутатов осенью 93-го года Борис Ельцин. Схема тут одна и та же.

Что произойдет, если 23 марта мы станем свидетелями массового депутатского исхода из Верховного Совета? По утверждению юристов, ровным счетом ничего — согласно нынешнему законодательству, Верховный Совет как институт государства сохранит свою легитимность даже в том случае, если в его рядах останутся одни члены Президиума. Виды президентской команды на поддержку со стороны Конституционного суда опять же нельзя назвать обнадеживающими. Это значит, что, кроме сиюминутного политического эффекта, акция бойкота, если ее все же вопреки очевидному попробуют реализовать, никаких юридических последствий иметь не будет.

Противостояние Президента и Верховного Совета получает своеобразное преломление в общественном сознании и, как оказывается, не приносит дивидендов ни одной, ни другой стороне. В результате исследования, проведенного в конце января социологической лабораторией "Новак", голоса распределились следующим образом: **24,4%** отдали предпочтение Президенту, **7,1%** — парламенту. В то же время **41,2%** респондентов посчитали неправыми в равной степени обе стороны, **27,2%** вообще воздержались от суждений, кто прав, а кто виноват в этом споре двух ветвей власти. [illegible]

[illegible]

Нейтрализовать Верховный Совет и Конституционный суд, оставаясь при этом в рамках демократии, закона и Конституции, невозможно. [illegible] та. Это же относится и к **идее референдума**, которую Александр Лукашенко и его помощники пропагандируют в последнее время с каким-то навязчивым упорством. Зачем Президенту вдруг так понадобился референдум? Конечно, можно предположить, что дошла очередь до предвыборных обещаний Александра Григорьевича и Президент, как честный человек, намерен сдержать свое слово. Но не лучше было бы в таком случае, чтобы он продемонстрировал верность своему обещанию поставить на ноги все предприятия, загрузить их заказами и не допустить роста безработицы?! Или подтвердить свое слово остановить рост цен и загнать в места не столь отдаленные организованную преступность?! Для референдума подобраны другие темы: национальная символика, русский язык в качестве государственного, взаимоотношения с Россией и, наконец, приватизация. Именно по этим вопросам Александр Лукашенко надеется получить поддержку большинства народа. Примечательно, что тема референдума всплыла после формирования в общем и целом президентской "вертикали". Стало быть, начальники на местах должны будут подойти к референдуму, если он, конечно, состоится, со всем грузом "вертикальной" ответственности. Атмосферный столбик на них, как можно догадаться, будет давить гораздо сильнее, чем на рядового гражданина.

Позволю высказать свое предположение: не отношение людей к национальным символам или к русскому языку по-настоящему заботит инициаторов референдума. Для этого не стоило бы порох переводить. Референдум — единственная возможность для Президента воззвать напрямую к народу. А глас народа, как известно, есть глас божий. В случае успеха на референдуме президентская команда не преминет провозгласить его итоги вотумом доверия Президенту и его политическому курсу. Остальное, как говорится, дело техники. Высшие интересы народа потребуют, чтобы Верховный Совет и Конституционный суд раз и навсегда запомнили свое место и больше вперед "батьки" не лезли. Президенту можно будет жить и беды не знать до следующего референдума, [illegible]

Все это можно было бы посчитать плодом больного воображения, если бы такая схема, за вычетом деталей, не была организована в соседнем нам российском государстве — сначала мартовский 1993 года референдум по политике реформ, а затем декабрьский — по ельцинской Конституции. [illegible]

[illegible] 17,3% опрошенных и только **4,3%** считали, что с его избранием положение в стране улучшилось?!

В-третьих, это сами проблемы, предварительно внесенные президентской командой в повестку дня референдума. Многое, конечно же, будет зависеть от того, как будут сформулированы конкретные вопросы, это значит — нас ожидает терминологический и семантический спор в национальных масштабах. Но если даже президентская команда предложит самые отточенные формулировки, и в этом случае стопроцентную гарантию успеха она будет иметь только по вопросу о **придании русскому языку статуса государственного**. Но это будет геростратова слава, потому что обернется непоправимым ущербом для формирования белорусской нации и гражданской общности. Жаль, что Президент продолжает пребывать в своем регионально-пограничном состоянии.

С национальной символикой у Президента могут возникнуть серьезные осложнения. Во-первых, реакция отторжения на новые символы наблюдается у достаточно узкого слоя общества. В большинстве своем это люди старшего поколения. Никто не отрицает их право на собственную позицию, но, будем откровенны, не они определяют сегодня общественные настроения, как бы ни старался доказать обратное апологет коммунизма, мой коллега "правдист" О.Степаненко. Во-вторых, что может предложить Президент взамен? Традиционные красно-зеленые флаги БССР с национальным орнаментом? Можно отдать ему должное как человеку принципов, что всю свою депутатскую карьеру он проходил со значком депутата Верховного Совета БССР на лацкане пиджака. Но времена БССР и ее символов минули, и люди это, в общем-то, понимают.

Следующий раздел. Что не устраивает нашего Президента в **приватизации**, которая еще толком-то и не началась в Беларуси. Если Президент готов предложить модель самой справедливой приватизации, когда каждому гражданину будет выдано по заслугам и по труду, виват Президенту! Только наш собственный горький опыт реформ подсказывает, что в поисках "самой справедливой" приватизации бездарно [illegible]

И, наконец, тема будущего **белорусско-российских отношений**, которая, бесспорно, станет одной из самых горячих и взрывоопасных в период предвыборной кампании. [illegible]

Совсем другое дело — с инициативой [illegible] с Россией. [illegible]

Военная акция в Чечне, пожалуй, как ничто другое укрепила наших сограждан в вере в независимость и суверенитет Беларуси. [illegible]

Тем более [illegible] Иваном Калитой современности, застрельщиком собирания земель исторической России. Что было — то было, прошлое не вернешь.

Идея с референдумом на поверку может обернуться заурядной "подставкой" — "бойтесь друзей, агитирующих вас за референдум, уважаемый Президент".

Пасля падзеі

Энергетычныя сістэмы аб'ядноўваюць суседзяў

У Вільнюсе адбылася нарада міністраў энергетыкі балтыйскіх краін, Беларусі і прадстаўнікоў Калінінградскай вобласці.

На ёй былі абмеркаваны пытанні практычнага ўзаемадзеяння ў галіне рацыянальнага выкарыстання існуючых энергетычных сістэм і збалансаванага вырашэння праблем энергазабеспячэння суседніх краін гэтага рэгіёна. На агульную думку ўдзельнікаў, плануемае падпісанне адпаведнага пратакола аб супрацоўніцтве з'яўляецца пазітыўным вынікам нарады.

Асаблівую зацікаўленасць у станоўчых выніках нарады выказвала Літва, на тэрыторыі якой размешчаны Мажэйкяйскі нафтаперапрацоўчы завод, здольны забяспечыць нафтапрадуктамі ўвесь прыбалтыйскі рэгіён. Акрамя таго, гэта рэспубліка валодае вялікім патэнцыялам у вытворчасці электраэнергіі, што значна перавышае ўнутраныя патрэбнасці краіны.

У час сустрэчы міністр энергетыкі Беларусі пацвердзіў зацікаўленасць рэспублікі ў будаўніцтве нафтатэрмінала ў п. Буцінга, а таксама ў стабільнасці Мажэйкяйскага нафтазавода як дадатковай крыніцы забеспячэння нафтапрадуктамі беларускіх спажыўцоў.

Пасля нарады міністр энергетыкі Літвы Альгімантас Стасюкінас заявіў журналістам, што ў ходзе перагавораў з беларускім бокам знойдзены шляхі вырашэння праблемы даўгоў за электраэнергію. Паводле яго слоў, Літва ў бліжэйшы час адновіць падачу электраэнергіі ў Беларусь.

Альгімантас БРАЗАЙЦІС. Белінфарм.

Шахматы

Анатоль Яўгенавіч яшчэ баец...

У Сангінагары (Індыя) завяршыліся паўфінальныя матчы прэтэндэнтаў на шахматную "карону" па версіі ФІДЭ. І абодва — датэрмінова.

Першую пуцёўку ў фінал заваяваў Гата Камскі (ЗША), які перамог з лікам 5,5:1,5 Валерыя Салава (Расія).

У другім матчы барацьба паміж Анатолем Карпавым (Расія) і Барысам Гельфандам (Беларусь) спачатку была ўпартай і роўнай. Але вопыт узяў верх над маладосцю. Пацярпеўшы няўдачу ў адкладзенай ў нічыйным становішчы партыі, гросмайстар з Беларусі ўжо не змог настроіцца на барацьбу і ў суботу ўступіў (белымі) свайму вядомаму саперніку. Агульны лік матча — 6:3 сведчыць пра тое, што 44-гадовага Анатоля Яўгенавіча яшчэ рана залічваць у ветэраны...

Чэмпіён свету, па версіі ФІДЭ, А.Карпаў сустрэнецца цяпер у фінале з самым маладым у гісторыі шахмат прэтэндэнтам — 20-гадовым Г.Камскім.

Іосіф КАЛЮТА.

НЕАФИШИРУЕМАЯ ЧАСТЬ ВИЗИТА

МАЗ отмыли и закрыли

Сегодня президент Российской Федерации Борис Ельцин полтора часа пробудет на Минском автомобильном заводе.

— Я не видел программы визита, — широкой улыбкой встретил меня накануне визита заместитель генерального директора по кадрам ПО "БелавтоМАЗ" Станислав Паршин. — Спрашивайте у Исаевича (генеральный директор. — **Ю.Н.**), у людей из президентской команды. (Разумеется, в этот момент вышеуказанные товарищи были где-то далеко и недоступны.)

— Так пропустите меня на завод, я их сам поищу.

— Нет, — со все той же улыбкой запротестовал главный "режимник" объединения. — Вот после Ельцина, пожалуйста.

И вообще зачем вам это нужно? Обычный визит — покажем продукцию объединения, вот даже БелАЗ пригнали, покажем производство. Чуть помыли, подкрасили, пару дыр заасфальтировали.

В другом кабинете со мной были более откровенны, но в обмен на конфиденциальность.

— Уже неделю моют, ремонтируют, красят. Из цеха редукторов даже жаловались — устроили покраску в разгар рабочего дня. Дышать нечем. Начальство предупредило: 22-го из цехов не высовываться. Все проходные с 8 до 12 часов будут закрыты. Намечали встречу с коллективом во дворце культуры, по потом отменили. На завод гость проедет через главный вход, прозванный у нас "царскими воротами".

Впрочем, с планом я все-таки ознакомился — в приемной Министерства промышленности: приезд Б.Ельцина на МАЗ в 9.55 утра и в 11.30 отбытие в Академию наук.

Юрий НОЯРОВИЧ.

Як сустракаюць прэзідэнтаў замежных краін у Акадэміі навук

Як вядома, прэзідэнт Расіі Барыс Ельцын сёння мае намер наведаць Акадэмію навук Рэспублікі Беларусь.

Звычайная рабочая сустрэча ў час візіту. Але падрыхтоўка да яе пачалася яшчэ на мінулым тыдні. Пад пільным наглядам двух прадстаўнікоў з Расіі правяралі стан супрацьпажарнай аховы рабочыя з кіраўніцтва спраў акадэміі.

Гэтак жа пільна сачылі расіяне і за ўстаноўкай тэлефонаў, за пераабсталяваннем пакояў для служб Барыса Мікалаевіча. Але такога ажыятажу, як падчас прыезду ў Мінск прэзідэнта ЗША Біла Клінтана, не было. Тады самую нязначную дробязь уласнаручна рабілі самі амерыканцы.

Сустрэча адбудзецца ў актавай зале Акадэміі навук, якая ўмяшчае 470 чалавек. Але акадэмічным навукоўцам засталося толькі 200 асабістых запрашэнняў. Астатнія месцы зоймуць людзі з розных творчых калектываў, саюзаў, навучальных устаноў горада, адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь і Кабінета Міністраў.

Цікава, што запрашэнні на сустрэчу накіраваны ад імя прэзідэнта Акадэміі навук, а зацверджаны яны пячаткай агульнага аддзела Кабінета Міністраў.

Прадстаўнікі тэхнічных служб і людзі, не запрошаныя на пасяджэнне, будуць праходзіць у будынак па звычайных службовых пропусках. За выключэннем хіба работнікаў камерцыйных структур, якіх папрасілі выйсці на працу ў другой палове дня.

З іншых арганізацыйных пытанняў трэба адзначыць і такую акалічнасць. Для падрыхтоўкі выступлення Ельцына яго камандзе выдадзена інфармацыйная даведка, па якой можна падрыхтаваць 10-мінутную прамову. Дарэчы, Лукашэнка атрымаў даведку ў два разы карацейшую. Папярэднія пытанні для Барыса Мікалаевіча ніхто не рыхтаваў. Прызначаны толькі адказны чалавек, які будзе перадаваць іх у прэзідыум.

Віктар ХАРОШКА.

За сто крокаў ад плошчы Перамогі

Матэрыял для гэтага рэпартажу я запісаў на дыктафон на рагу вуліцы Казлова і праспекта Францыска Скарыны. Ад плошчы Перамогі гэта было найбліжэйшае месца — далей не пусцілі шарэнгі міліцыянераў, і цырымонію ўскладання кветак прэзідэнтам Ельцыным мне, як і многім мінчанам, якія тут сабраліся, прыйшлося назіраць здалёк. Пакуль чакалі картэж, пачаліся спрэчкі. Я ўключыў дыктафон.

Лявон ЛІПЕНЬ, журналіст: — Ад гэтага візіту я чакаю бяды для нашай Бацькаўшчыны. Тое, што робіцца, — гэта палітычныя інтрыгі. Мы прыйшлі сюды пратэставаць, бо ніколі не дазволім, каб прадалі нашу Бацькаўшчыну. Беларусь мае права на свабоду, і мы аб гэтым тут заяўляем.

Сяргей ЖДАНОВІЧ, курсант вайсковага вучылішча: — А мне кажется, нам союз с Россией необходим. Если армия будет общей, то и финансовое положение военных намного улучшится. Не боюсь ли я тогда воевать в Чечне? Воевать за Россию мы не боимся, ведь наши друзья там воюют. Хотя, конечно, лучше бы без войны.

Міліцыянер, які не прадставіўся: — От визита Ельцина я лично ничего не жду, а все остальное спросите вон у моего начальства.

Васіль ЗІМІН, камерсант: — В России, конечно, своих проблем достаточно. И у нас своих тоже достаточно. Вместе их решить было бы проще. И экономические, и политические. России мы нужны как путь на Запад. Нам Россия нужна как источник сырья, энергии, ресурсов. Так что в принципе для меня не важно, потеряем мы независимость или нет.

Вячаслаў СКУРАТ, настаўнік: — Нет, я вынужден не согласиться с моим другом. Независимость нам нужна, и на России свет клином для нас не сошелся. Есть другие страны, с которыми нам дружить гораздо важнее. Прежде всего западные. Россия же во многом еще остается страной с варварскими обычаями...

Словы маіх субяседнікаў прыведзены на мове арыгінала. Лічу, што так лягчэй уявіць своеасаблівую атмасферу, якая склалася ў тым натоўпе пад некалькімі бел-чырвона-белымі сцягамі. Як бачыце, ніхто не баяўся далучыцца да "нацыяналістаў" і нават распачаць з імі спрэчку. Але раптам здарылася самае нечаканае, што поўнасцю змяніла настрой людзей. Маёр міліцыі (ён так і не назваў сваё імя) раптам наблізіўся да людзей на тратуары і выхапіў з рук жанчыны плакат, на якім былі напісаны словы ганьбы ў адрас расійскага прэзідэнта. Потым ужо з дапамогай падпалкоўніка (які таксама захаваў сваё інкогніта) яны паспрабавалі затрымаць юнака з такім жа плакатам у руках. "Не отдадим парня!" — разнеслася над галовамі людзей. Яны схапіліся за рукі і пачалі ўсё гучней скандзіраваць: "Позор! Позор!" і "Ганьба! Ганьба!" Неверагодна, але гэта падзейнічала. Упершыню я ўбачыў, як міліцыянеры адступілі, пачуўшы моц упэўненых у сваёй праваце людзей. Канешне, больш яны баяліся шуму. Баяліся, што тут, за сто крокаў ад плошчы Перамогі, зараз здарыцца нешта такое, што абернецца вялікім скандалам. І адышлі кіраваць шарэнгамі. Шарэнгамі, што перагарадзілі праспект Францыска Скарыны, каб прэзідэнту Ельцыну было зручней ускладаць кветкі і гаварыць пра беларуска-расійскую дружбу без усялякіх перашкод.

Алег ГРУЗДЗІЛОВІЧ.

Беларускія нацыянальныя скарбы — Беларусі!

Камісія па гісторыі і культуры Беларускага народнага фронту "Адраджэньне" выступіла са зваротам да Прэзідэнта Расійскай Федэрацыі Б.М.Ельцына, у якім напамінае аб складаных узаемаадносінах паміж нашымі краінамі ў мінулым, у выніку чаго з Беларусі былі вывезены многія нацыянальныя скарбы, мастацкія каштоўнасці. У сувязі з гэтым у звароце да Ельцына гаворыцца:

"Мы патрабуем вяртання нацыянальных скарбаў Беларусі, у розны час вывезеных у Расію. Да ліку такіх належаць: "Літоўская метрыка" — дзяржаўны архіў Вялікага княства Літоўскага XIV—XVIII стст. — каля 600 тамоў, шматтомныя выданні беларускага першадрукара Францішка Скарыны, калекцыі слуцкіх паясоў і іншых вырабаў беларускіх мануфактур, археалагічныя і нумізматычныя калекцыі і клады з беларускіх зямель, унікальныя зборы Нясвіжскага і іншых замкаў, шмат іншых каштоўнасцей беларускага народа".

агенцтва Графуова

Курсы обмена наличных валют в коммерческих банках на 21 февраля 1995 .
тел./факс (0172) 325-105

НАИМЕНОВАНИЕ БАНКА	Доллар США		Немецкая марка		Российск. рубль		Телефоны для справок
	Покупка	Продажа	Покупка	Продажа	Покупка	Продажа	
1. ф-л "МИНСККОМПЛЕКСБАНК"(за рос. рубли)	11400* 4380	11680	7410*	7766	2.413	2.65	067
2. БЕЛВНЕШЭКОНОМБАНК	11370*	11700	7560*	7780	2.00	2.60	267-022
3. БЕЛАРУСБАНК	11252 11650*	12120*	7372 7600**	7979*	2.70*	3.15*	239-250
4. БЕЛБИЗНЕСБАНК (гл. операц. управ.)	11450*	11750*	7500*	7800*	2.40	2.80	067
5. НАРОДНЫЙ БАНК	11350*	11650	7450*	7750	2.40	2.64	238-610
6. "ИНТЕРКОНТИНЕНТАЛЬ-СКВ"	11350	11650	7200	7650			293-095
7. СБЕРБАНК	11350	11650	7400	7700	2.40	2.70	067
8. "ОЛИМП"	11410 11501**	11600 11800**	7432 7492**	7633 7764**	2.52 2.54**	2.70 2.75**	508-556
9. "ДУКАТ"	11400*	11700	7300*	7700	2.50	2.80	201-063
10. ИНФОБАНК	11450	11800	7400	7800			
11. "БЕЛБАЛТИЯ"	11350	11700	7350	7450	2.50	2.65	
12. "СОЛИД"	11300	11600	7200	7550	2.40	2.60	202-993 067
13. ПРИОРБАНК	11400 11550**	11750	7580 7680**	7810	2.30	2.75	690-964
14. МИЛАВИЦА филиал АКБ "ДУКАТ"	11450*	11650	7300	7600	2.40	2.80	372-825
15. ВЕЛЕС филиал АКБ "ДУКАТ"	11400	11600	7450	7700		2.75	
16. БЕЛИНВЕСТБАНК	11350	11650	7200	7600	2.20	2.70	
17. филиал № 1 банка "ОЛИМП"	11450*	11700	7300*	7550			291-646 067
18. "ЕВРОПЕЙСКИЙ"	11400 11550**	11700 11800**	7350 7450**	7650 7750**	2.40 2.45**	2.65 2.70**	270-166
19. ПРОФБАНК	11350	11600	7450	7650	2.20	2.90	239-344
20. МАГНАТБАНК ф-л 001	11370*	12000*	7250*	7450*	2.50	2.65*	
21. "ПОИСК"	11400	11650	7100	7600	2.00	2.70	
22. СП "ТУБИСС РЕСУРС"	11400	11700	7200	7600	2.50	2.80	769-177

*-Возможна операция за наличный и безналичный расчет
**-Операция проводится только по безналичному расчету

НАРОДНАЯ ГАЗЕТА

Справаздача Старшыні Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь М.Грыба на пасяджэнні сесіі Вярхоўнага Савета 20 лютага 1995 года

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Але няма пакуль што ў нас і дэмакратычнай дзяржавы ў поўным сэнсе гэтага слова. Я разумею гэта так: дэмакратычная дзяржава або ёсць, або яе няма. На мой погляд, частковай дэмакратыі не бывае, і мы з вамі, паважаныя дэпутаты, пакуль што ствараем такую дэмакратычную дзяржаву, ідучы насуперак усім, хто не жадае гэтага.

Як я ўжо адзначаў, дзякуючы рашэнню Вярхоўнага Савета ў беларускі лексікон увайшло яшчэ адно слова вялікага зместу — гэта слова суверэнітэт. Яно паставіла рэспубліку перад глабальнымі праблемамі, якімі раней мы самастойна не займаліся: пабудова палітычнай сістэмы, стварэнне арміі, ажыццяўленне знешняй палітыкі, нейтральнага статусу краіны і іншае.

Разуменне суверэнітэту і практычныя падыходы да яго паспелі ўжо выклікаць нямала спрэчных думак у сценах парламента і наогул у беларускім грамадстве, неаднойчы ўздымалі палітычны напал і ў гэтай зале. Вопыт многіх краін паказвае, што ў наш час важнейшай умовай незалежнасці і стабільнасці з'яўляецца вырашэнне сацыяльна-эканамічных і нацыянальных праблем.

І яшчэ адно меркаванне з нагоды нейтральнага статусу нашай краіны. Пэўна, нельга не прымаць да ўвагі тую акалічнасць, што бліжэйшыя нашы суседзі, суседзі Беларусі, такія дзяржавы, як Польшча, краіны Балтыі, робяць настойлівыя захады, каб укараніцца ў структуры бяспекі НАТА ці хаця б заручыцца ваеннымі гарантыямі з боку Паўночнаатлантычнага саюза, і, як я разумею, гэта іх унутраныя справы ў першую чаргу. Але такая сітуацыя лагічна вядзе да істотнага пераразмеркавання сіл, да новай сістэмы іх балансу. І тут магчымы паўтор у новых формах традыцыйнай еўрапейскай палітыкі саюзаў і кааліцый.

Нам трэба ўлічваць гэта, а таксама і тое, што ўступленне ў НАТА Польшчы і рэспублік Балтыі зноў можа вылучыць Беларусь на пярэдні край барацьбы, процістаяння, магчымага стварэння як ваенных, так і палітычных блокаў. І да гэтага ставіцца абыякава, на мой погляд, мы з вамі не павінны.

Што датычыцца знешняй палітыкі, то тут неабходна дасканала, канцэптуальна распрацаваць і вызначыць прыярытэты. Безумоўна, і заканадаўчай, і выканаўчай уладам ужо час мець адказы, напрыклад, на такое пытанне: дзе месца Расіі, Кітая, ЗША, Германіі, краін Балтыі, Польшчы ў знешняй палітыцы Беларусі і наадварот? Інакш дзяржаўныя органы не змогуць ажыццяўляць зладжаную і эфектыўную палітыку.

У гэтай сувязі і нам, і асабліва новаму парламенту, і выканаўчай уладзе давядзецца яшчэ шмат папрацаваць над тым, каб маладая Рэспубліка Беларусь добра ўсвядоміла сябе як суб'ект міжнародных адносін. Вельмі актуальнай з'яўляецца задача распрацоўкі нацыянальнай, дзяржаўнай ідэалогіі як сукупнасці ўяўленняў народа аб сваім месцы і ролі ў свеце, нацыянальных інтарэсах Беларусі і мэтах дзяржаўнай палітыкі, шляхах і сродках іх дасягнення.

У мінулым годзе значна пашырыліся міжнародныя сувязі Вярхоўнага Савета. Удалося скрануць з мёртвай кропкі міжпарламенцкі абмен на ўзроўні створаных Прэзідыумам рабочых груп па супрацоўніцтву з парламентамі іншых краін. Нядаўна мы прынялі рашэнне аб уступленні ў Міжпарламенцкі саюз. Сёння па гэтаму пытанню правялі канферэнцыю. Гэта ствараe дадатковыя магчымасці для ажыццяўлення двухбаковых міжпарламенцкіх кантактаў.

Асноўнай мэтай міжнародных сувязей Вярхоўнага Савета з'яўляецца вывучэнне вопыту дзяржаўнага будаўніцтва і дэмакратычнага пераўтварэння грамадства, узаемадзеяння заканадаўчай і выканаўчай улад, эканамічных рэформ, фінансава-крэдытнай палітыкі і прыцягнення замежных інвестыцый, параўнальнага аналізу заканадаўства іншых краін з нашым заканадаўствам.

На жаль, не ўсе візіты мелі дастатковую эфектыўнасць. Лічу, што неабходна распрацаваць меры для яе павышэння.

Дэлегацыі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь прымалі ўдзел у рабоце розных міжпарламенцкіх арганізацый, у тым ліку ў чатырох пасяджэннях і сямі семінарах Парламенцкай Асамблеі Савета Еўропы, у дзвюх сесіях і шасці семінарах Паўночнаатлантычнай Асамблеі, у пасяджэнні Парламенцкай Асамблеі арганізацыі па бяспецы і супрацоўніцтву ў Еўропе (былая НБСЕ). Прадстаўнікі Вярхоўнага Савета ўдзельнічалі ў распрацоўцы і абмеркаванні міжнародных праграм, узгадненні іншых розных пытанняў, што хвалююць сёння сусветную супольнасць.

138 дэпутатаў удзельнічалі ў замежных паездках менавіта па лініі Вярхоўнага Савета.

Адбыліся візіты дэлегацый Вярхоўнага Савета на вышэйшым узроўні ў Румынію, Швейцарыю, ЗША, Польшчу, на Украіну, а таксама ўпершыню ў Еўрапарламент і Вялікабрытанію. Усе гэтыя паездкі мелі на мэце наладжванне палітычнага і эканамічнага супрацоўніцтва, прыцягненне замежных інвестыцый, вырашэнне праблем раззбраення на Беларусі, ліквідацыі вынікаў аварыі на ЧАЭС і іншае. Напрыклад, падчас візіту ў ЗША адбыліся сустрэчы з кіраўнікамі дзяржаўнага дэпартамента і Міністэрства абароны гэтай краіны, на якіх быў вырашаны шэраг пытанняў па хутчэйшаму выкананню праграмы Нана-Лугара для Беларусі. Са старшынёй 49-й сесіі Генеральнай Асамблеі ААН абмяркоўвалася магчымасць зніжэння нашага ўзносу ў бюджэт гэтай паважанай арганізацыі, што паспрыяла несумненна станоўчаму вырашэнню гэтай праблемы.

Такім чынам, голас Беларусі сёння ўжо гучыць у свеце. Пачаўшы практычна з нуля, мы пакідаем нашым пераемнікам даволі добра наладжаную сістэму міжнародных сувязей, якую яны могуць паспяхова выкарыстоўваць і пашыраць на карысць нашага народа.

Паважаныя дэпутаты!

Гэтыя эпахальныя змены, якія адбыліся за апошнія гады, не маглі не адбіцца і на стане нашай эканомікі. Увесь клубок праблем выліўся ў эканамічны крызіс. Вярхоўным Саветам быў прыняты шэраг заканадаўчых актаў, накіраваных на яго пераадоленне.

Але спробы па пераадоленню эканамічнага крызісу, на жаль, пакуль што не прывялі да станоўчых вынікаў. Больш таго, ён набывае характар, які не толькі пагражае дзяржаўнаму суверэнітэту, але можа мець самыя непрадказальныя вынікі з пункту гледжання сацыяльных канфліктаў.

Усяго некалькі лічбаў. Падзенне валавога ўнутранага прадукту за 1994 год склала 20 працэнтаў, зводны індэкс спажывецкіх цэн на тавары і паслугі ўзрос у 23,2 раза, у тым ліку ў снежні — на 31,3 працэнта. Рэальныя грашовыя даходы насельніцтва скараціліся на 15 працэнтаў. Фінансавы стан асноўнай масы прадпрыемстваў працягвае заставацца надзвычай складаным. Аб'ём крэдыторскай запазычанасці прадпрыемстваў і арганізацый рэспублікі наблізіўся да гадавога аб'ёму валавога ўнутранага прадукту.

Сярэдняя заработная плата далёка не задавальняе патрэб мінімальнага спажывецкага бюджэту, а мінімальная заработная плата не забяспечвае нават выдаткаў на транспарт.

Трэба адзначыць, што рэалізацыя праграмы неадкладных мер па выхаду эканомікі Рэспублікі Беларусь з крызісу дазволіла крыху запаволіць тэмпы эканамічнага падзення, палепшыць кіруемасць бюджэтам, скараціць крэдытаванне яго дэфіцыту. І з'явілася надзея, што ўжо ў гэтым годзе нам удасца дасягнуць невялікіх поспехаў. Хаця і сама праграма, як паказала абмеркаванне яе выканання на пасяджэнні Прэзідыума Вярхоўнага Савета ў пачатку гэтага года, не выконваецца ва ўстаноўленыя тэрміны і ў поўным аб'ёме.

Стэрэатыпныя паводзіны ўладавага апарату, для якога галоўным сродкам кіравання пакуль што застаецца загад, а не глыбокі аналіз сітуацыі і выпрацоўка адпаведных эфектыўных мер па пераадоленню тых ці іншых адмоўных тэндэнцый, з'яўляюцца вельмі сур'ёзнай перашкодай на шляху пабудовы прынцыпова новых эканамічных адносін.

Аналіз эканамічных працэсаў у Рэспубліцы Беларусь паказвае, што спробы эканамічнага рэгулявання з пункту гледжання стратэгіі часта супярэчлівыя, не працуюць ні рынкавыя, ні адміністрацыйныя метады кіравання. Гэта, у першую чаргу, атрымліваецца таму, што ў нас няма дакладнага ўяўлення аб той эканамічнай мадэлі, да якой належыць імкнуцца, стратэгіі і тактыкі рэфармавання. Таму ўзнікае пільная неабходнасць у распрацоўцы стратэгіі развіцця нашай эканомікі. Без гэтага вельмі складана суадносіць прымаемыя тактычныя рашэнні з галоўнымі напрамкамі яе рэфармавання.

Пры гэтым мы павінны з усёй шчырасцю вызначыцца: праблемы нашай эканомікі з'яўляюцца следствам пралікаў і памылак ці гэта вынікі неадэкватнага выбару накірункаў руху, знявагі тэндэнцый развіцця сусветнай эканомікі?

Але ў нас гэтыя накірункі выразна не вырашаны. Самым доўгім шляхам для людзей з'яўляецца той, калі людзі не ведаюць, куды яны ідуць, і не ведаюць, куды ім трэба ісці.

Як паказала адно з апошніх пасяджэнняў Эканамічнага савета пры Старшыні Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь, дзеючае заканадаўства выконваецца толькі часткова і не забяспечвае рэфармаванне эканомікі. Вельмі наспела неабходнасць у больш актыўнай дзейнасці законаў па развіццю прадпрымальніцтва, прычым не толькі ў прыватызаваных прадпрыемствах, але і ў дзяржаўных, актаў, якія рэгулююць манапалізм, развіццё канкурэнцыі, ступень дзяржаўнага ўмяшання ў эканоміку.

Прынцыпова важным з'яўляецца ўдасканаленне сістэмы падаткаабкладання. Як сведчыць сусветная практыка, нельга дапускаць адабрання прыбытку суб'ектаў гаспадарання ў бюджэт звыш 40 працэнтаў, а льготы па падаткаабкладанню павінны быць абмежаваны заканадаўча. Падатковая і крэдытная палітыка павінна быць накіравана на развіццё прыярытэтных галін эканомікі.

Неабходны пошук эфектыўных сацыяльных амартызатараў, здольных стрымаць праяўленні сацыяльнага азлаблення і незадаволенасці.

У галіне занятасці, на мой погляд, на маю думку, трэба наступнае:

стымуляваць прадпрыемствы, якія ствараюць новыя рабочыя месцы, выпрацоўваюць спажывецкія тавары і арганізуюць перападрыхтоўку кадраў;

эканамічна падтрымаць органы мясцовага самакіравання, якія прыцягваюць вызваляемых работнікаў да грамадскіх работ;

распрацаваць сістэму мер па сацыяльнай абароне беспрацоўных.

У галіне палітыкі даходаў трэба:

паставіць заработную плату ў непасрэдную залежнасць ад вынікаў працы. У сённяшні час з заработнай платай атрымліваюцца вельмі і вельмі вялікія недарэчнасці. У тым, што грамадзяне аплачваюць усе свае паслугі, якія аказваюць ім на падставе рынкавых адносін паміж людзьмі і дзяржавай, а заработную плату атрымліваюць па сацыялістычнаму прынцыпу. Доля заработнай платы ў сабекошце прадукцыі пастаянна зніжаецца і пастаянна падае. І ўзнікае пытанне, ці можа чалавек пры малой заработнай плаце выпрацоўваць больш якасную і ў большай колькасці прадукцыю? Не можа і не будзе гэтага рабіць. Таму сёння трэба тэрмінова перагледзець сістэму заработнай платы ва ўсіх галінах нашай дзейнасці, асабліва ў першую чаргу, як я лічу, у сельскай гаспадарцы;

трэба заканадаўча ўстанавіць пражытачны мінімум з дакладнай методыкай яго разліку;

неадкладна трэба перагледзець пенсіённае заканадаўства, я ўжо казаў вам аб гэтым, што сёння яно ў асноўным грунтуецца на падставе зыходзячы з 10 мінімальных заработных плат. Для вайскоўцаў — гэта 10 мінімальных заработных плат, для грамадзян — толькі 6. Калі мінімальная заработная плата страціла свой сэнс як такая, і падставы гэтай няма сёння пад пенсіённым заканадаўствам такой, якая павінна быць. Калі гэтага мы не зробім, мы не вырашым гэтае пытанне.

Адной з асноўных задач, якія стаяць перад эканомікай, з'яўляецца прыцягненне інвестыцый. Нельга абмяжоўвацца толькі законам Рэспублікі Беларусь аб замежных інвестыцыях, ён павінен быць саставной часткай цэлага комплексу інвестыцыйнага заканадаўства. Неабходна забяспечыць стыкоўку інвестыцыйнага заканадаўства з законамі Рэспублікі Беларусь аб праве ўласнасці на зямлю, аб уласнасці, аб прадпрыемствах, аб раздзяржаўленні і прыватызацыі і інш.

Што датычыцца аграрнай палітыкі, то, на маю думку, у адпаведнасці з праграмай неадкладных мер па выхаду эканомікі Рэспублікі Беларусь з крызісу трэба заканадаўча ўрэгуляваць адносіны, звязаныя з прыватнай уласнасцю на зямлю.

Раней прынятыя намаганні па дасягненню парытэту цэн паміж прадукцыяй сельскай гаспадаркі і прамысловасці пакуль што не выконваюцца.

Удасканаленне заканадаўства ў галіне знешнеэканамічнай дзейнасці павінна быць накіравана, з аднаго боку, на прыцягненне замежнага капіталу, з другога — на стымуляванне айчыннай экспартнай вытворчасці.

Такім чынам, на маю думку, будзе закладзена трывалая база самастойнай эканамічнай палітыкі Беларусі, і агульныя намаганні ўсіх галін улады, памножаныя на лепшыя якасці беларускага народа, на яго працавітасць, павінны даць, на маю думку, станоўчыя вынікі.

Вярхоўны Савет за перыяд сваёй дзейнасці ў гэтым скліканні прыняў 1571 заканадаўчы акт: 351 закон і 1220 пастаноў. Напружана працаваў і Прэзідыум Вярхоўнага Савета. За ўвесь перыяд праведзена больш 120 яго пасяджэнняў, прынята звыш 2 тысяч указаў і пастаноў. Упэўнены, што такой маштабнай работы Вярхоўны Савет ніводнага склікання да нас не выконваў. Толькі ў ходзе шаснаццатай сесіі за кожны рабочы тыдзень Вярхоўны Савет прымае і разглядае да 30 заканадаўчых актаў.

У гэтай сувязі важным у плане будаўніцтва прававой дзяржавы стала прыняцце законаў "Аб выбарах Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь" і "Аб Канстытуцыйным Судзе". У адпаведнасці з гэтымі законамі ўсенародна абраны Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь, Вярхоўным Саветам выбраны члены Канстытуцыйнага Суда. Своечасова разгледжаны і падтрыманы прапановы Прэзідэнта па фарміраванню Кабінета Міністраў. Такім чынам, у адпаведнасці з Канстытуцыяй завершана фарміраванне вышэйшых органаў дзяржаўнай улады і кіравання. Праўда, трэба заўважыць, што працэс фарміравання вышэйназваных органаў улады і кіравання прайшоў больш-менш паспяхова, а вось арганізацыя зладжанай іх дзейнасці патрабуе яшчэ нямала намаганняў.

Нядаўна прыняты законы "Аб Вярхоўным Савеце Рэспублікі Беларусь", "Аб Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь", "Аб Кабінеце Міністраў Рэспублікі Беларусь". Падзел улад — справа складаная, таму нам давядзецца ўдасканальваць яшчэ гэтыя, а таксама і іншыя законы.

Неабходна вырашаць і вельмі складаную праблему ўзаемаадносін вышэйшых дзяржаўных органаў з органамі мясцовага кіравання і самакіравання. У Канстытуцыі вызначана толькі кампетэнцыя мясцовых Саветаў, а якім чынам ажыццяўляецца мясцовае кіраванне і самакіраванне, дакладна пакуль што не акрэслена — Закон не ўступіў у сілу.

Хацелася б засяродзіць вашу ўвагу і на наступным. Законам "Аб парадку ўступлення ў сілу Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь" прадугледжана, што на працягу двух гадоў пасля ўступлення ў сілу Канстытуцыі павінны быць прыняты ўказаныя ў ёй законы. Трэба неадкладна рыхтаваць іх праекты і як мага больш прыняць гэтым Вярхоўным Саветам.

Варта нагадаць, што асобныя палажэнні многіх дзеючых заканадаўчых актаў зараз знаходзяцца ў супярэчнасці з Канстытуцыяй і іх неабходна тэрмінова мяняць. Але гэта не простае змяненне тэкстаў, за кожным з іх — змяненне палітычнага, сацыяльнага і эканамічнага становішча рэспублікі, адносін паміж грамадзянамі, дзяржаўнымі органамі, прадпрыемствамі і ўстановамі.

Часта ў рэспубліцы гучыць пытанне аб тым, якую дзяржаву і якое грамадства мы будуем. Канстытуцыя дала адказ на гэтае пытанне аб тым, якую дзяржаву мы будуем: дэмакратычную, сацыяльную, прававую. Гэта значыць, што мы ставім за мэту стварэнне ўмоў для свабоднага і годнага развіцця асобы і павінны кіравацца ў заканатворчасці воляй і інтарэсамі грамадзян, гарантаваць рэалізацыю іх правоў і іх свабод.

Аднак дэклараваць гэтыя мэты пакуль што недастаткова. Адной Канстытуцыяй для ўсталявання прававой дзяржавы не абысціся. Неабходна на падставе Канстытуцыі стварыць устойлівую і эфектыўную заканадаўчую базу па ўсіх напрамках жыццядзейнасці рэспублікі. Патрэбна дакладнае вызначэнне сэнсу і тлумачэнне асобных артыкулаў Канстытуцыі. Гэтай справай Вярхоўны Савет павінен пастаянна займацца.

Аднак трэба прызнаць, што заканатворчы працэс намі яшчэ не даведзены да дасканаласці. На стадыі падрыхтоўкі праектаў законаў не заўсёды глыбока праводзіцца іх эканамічная, фінансавая і прававая экспертыза, часта ў іх не ўлічваюцца слушныя прапановы з месцаў, яны перасталі публікавацца ў друку пасля прыняцця ў першым чытанні. Нярэдка законапраекты да разгляду на пленарных пасяджэннях Вярхоўнага Савета не абмяркоўваюцца ў іншых зацікаўленых пастаянных камісіях, органах выканаўчай улады, што часам прыводзіць да мноства дадатковых пытанняў і прапаноў нават членаў той камісіі, якая ўносіць гэты законапраект.

На вялікі жаль, не адчуваецца станоўчых змен, калі ў камісіі дадаткова да раней працуючых 63 дэпутатаў перайшлі на прафесійную работу яшчэ каля 40. І справа тут у тым, што Прэзідыум, кіраўнікі камісій, ну, і я, як Старшыня, не дамагліся зладжанасці дзеянняў дэпутацкага корпуса, які працуе на пастаяннай аснове, не змаглі аб'яднаць іх намаганні і творчы патэнцыял на якасную падрыхтоўку законапраектаў, ажыццяўленне належнага кантролю за выкананнем законаў.

Я ўжо гаварыў, што ў апошнія гады прынята вялікая колькасць самастойных законаў, якія б цалкам маглі быць часткамі (главамі) кодэксаў або іншых больш буйных законаў. Але, на маю думку, неабходна больш сур'ёзна падыходзіць да гэтага аспекту заканатворчасці і праводзіць работу па кадыфікацыі і сістэматызацыі заканадаўства ва ўсіх галінах права на падставе новай Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь. Тут нам трэба добра падумаць. Мяркую, што адным са сродкаў забеспячэння зладжанасці заканадаўства магло б стаць прыняцце спецыяльнага закона аб парадку распрацоўкі і прыняцця нарматыўных актаў у Рэспубліцы Беларусь.

Патрабуе самай пільнай увагі працэс планавання заканатворчай дзейнасці.

Трэба заўважыць, што да гэтага часу арыенціровачны план законапраектных работ распрацоўваўся толькі на адзін год. Пры гэтым ён ніколі не выконваўся поўнасцю. Перспектыўнага планавання фактычна не існавала. У сувязі з прыняццем Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь склаліся перадумовы для пераходу да перспектыўнага (два-тры гады і больш) планавання заканадаўчай дзейнасці. Такое планаванне, напрыклад, на 1995-2000 гады будзе каштоўней ужо тым, што дазволіць бачыць стан заканадаўства Рэспублікі Беларусь у комплексе, вызначыць яго перспектыву. Тады не будзе рабіцца тое, што робіцца ў нас кожны панядзелак па ўключэнню дадатковых пытанняў у павестку дня.

Паважаныя дэпутаты!

Перамены, што адбываюцца сёння ў палітычным, эканамічным і грамадскім жыцці Рэспублікі Беларусь, выклікаюць жывую і зацікаўленую рэакцыю людзей. Аб гэтым сведчаць іх звароты ў Вярхоўны Савет. У 1994 годзе паступіла 22 з палавінай тысячы зваротаў грамадзян у Вярхоўны Савет, з іх 17 тысяч — пісьмовых і 5 з паловай тысяч — вусных. У іх, як у люстэрку, бачны адносіны грамадзян да эканамічных і палітычных рэформаў, якія праводзяцца ў дзяржаве.

У зваротах выражалася занепакоенасць людзей нарастаннем крызісных з'яў і зніжэннем агульнага ўзроўню жыцця. Аўтары пісьмаў падкрэслівалі, што разбурэнне эканамічных сувязей паміж рэгіёнамі, спад вытворчасці, інфляцыя, павелічэнне беспрацоўя выклікаюць няўпэўненасць у заўтрашнім дні, садзейнічаюць росту сацыяльнай напружанасці.

Рэгулярна ажыццяўляўся асабісты прыём грамадзян Старшынёй Вярхоўнага Савета, яго намеснікамі і кіраўніцтвам пастаянных камісій, якімі былі прыняты 922 чалавекі. Непасрэдна мною было прынята 222 чалавекі. Усё гэта ў значнай ступені садзейнічала больш аператыўнаму вырашэнню многіх заяў, ліквідацыі шэрагу прычын, што выклікалі скаргі і паўторныя звароты. Канструктыўныя прапановы выкарыстоўваліся пастаяннымі камісіямі, дэпутатамі для распрацоўкі законаў, падрыхтоўкі матэрыялаў на сесію Вярхоўнага Савета, пасяджэнні яго Прэзідыума.

Шаноўныя дэпутаты!

Я не ставіў сваёй задачай рабіць храналагічны пералік шматлікіх спраў, якімі займаўся наш Вярхоўны Савет. Пра многае я не сказаў. Галоўнае — паспрабаваў даць крытычны аналіз зробленага, вызначыць тое, што мы не паспелі або не змаглі зрабіць і што, на маю думку, можа быць карысным новаму складу парламента.

Аднак на заключэнне не магу не заўважыць, што шматлікія выпады ў адрас Вярхоўнага Савета, якія носяць амаль правакацыйны характар (асабліва ў газетах і іншых сродках масавай інфармацыі) не могуць садзейнічаць кансалідацыі грамадства, асабліва напярэдадні новых выбараў у Вярхоўны Савет. Я асабіста аб гэтым вельмі і вельмі шкадую, бо гэта можа мець непрадказальныя і сумныя вынікі, адмоўна адбіцца на будучыні дзяржавы і беларускага народа, можа атрымаць негатыўную ацэнку сусветнага супольніцтва. Каб гэтага не адбылося, трэба ўсім дзяржаўным палітыкам, грамадскім дзеячам скончыць свае тэндэнцыйныя апеляцыі да народа, перастаць вышукваць ворагаў у сваёй Айчыне. Заклікаю таксама ўсіх, хто мае намер выстаўляць свае кандыдатуры на выбары, не ўзвінчваць людзей, з павагай адносіцца да сваіх сапернікаў і да сваіх апанентаў. Гэта зробіць вам гонар.

Мушу яшчэ раз вярнуцца да сваёй прапановы, якая прагучала ўжо восенню мінулага года на сустрэчы з лідэрамі палітычных партый і рухаў. Я цвёрда ўпэўнены, што ў сённяшняй сітуацыі нам неабходна як мага хутчэй дамагчыся грамадскай згоды, каб у нашай краіне панаваў мір, каб новы парламент пачаў сваю работу ў абстаноўцы палітычнай стабільнасці і кансалідацыі нашага паважанага грамадства.

У Вярхоўнага Савета дванаццатага склікання засталіся лічаныя месяцы работы. Мяркую, што ў гэты перыяд мы павінны працаваць асабліва прадуктыўна з тым, каб пакінуць не толькі добрыя ўспаміны аб сабе, але і трывалую базу для нашых пераемнікаў. Для такой прадуктыўнай працы ў дэпутатаў ёсць усё неабходнае — набыты вопыт, добра набраны тэмп на шаснаццатай сесіі, ды і жадання, лічу, не пазычаць.

Дзякуй, паважаныя дэпутаты, за ўвагу!

СТАЛА ВЯДОМА

Віцебск кліча "карабейнікаў"

Рашэнне правесці ў Віцебску міжнародны веснавы кірмаш прыняў аблвыканкам.

Мерапрыемства, якое афіцыйна называецца "Кантакт-выстаўка", адбудзецца 21 сакавіка. На яго запрашаюцца вытворцы тавараў з Расіі, Украіны, Малдовы, краін Балтыі, а таксама Польшчы, Германіі, Італіі, Турцыі. Натуральна, будзе прадстаўлена ўсё лепшае, што выпускаюць прадпрыемствы Віцебшчыны і ўсёй рэспублікі. Паводле слоў намесніка старшыні аблвыканкама Мікалая Федарчука, адказнага за арганізацыю выстаўкі, яна мяркуе заключэнне ўзаемных дагавораў аб гандлёвых пастаўках, пашырэнне рынку збыту айчыннай прадукцыі.

Анатоль БРУЦКІ.

Моладзь каштуе дорага

Праз месяц на разгляд Кабінета Міністраў будзе вынесена праграма маладзёжнай палітыкі, якая распрацоўваецца камітэтам.

Перш за ўсё яна будзе накіравана на стварэнне служб падтрымкі моладзі ў пытаннях занятасці, вырашэнне праблем маладой сям'і, прафілактыку злачыннасці сярод маладых людзей.

Як заўважыў старшыня камітэта Міхаіл Падгайны, каштуе прапаноўваемы праект вельмі дорага. Калі праграму рэалізаваць у поўным аб'ёме, то сума выльецца ў мільярды рублёў. Пакуль што на атрыманне такіх грошай камітэту спадзявацца не даводзіцца.

Алег СІТНІКАЎ.

Дзяцей будуць вучыць дома

Беспрэцэдэнтны выпадак адбыўся ў Чэрыкаве: муж і жонка Тыманюк прынялі рашэнне не адпраўляць у школу сваіх дзяцей — першакласнікаў Ніку і Ігара.

Бацькі лічаць, што дома яны самастойна змогуць даць сваім нашчадкам адукацыю не горшую. Камісія па справах непаўналетніх, якая разбірала гэты інцыдэнт, выслухаўшы ўсе довады, якія прыводзілі бацькі на карысць дамашняй адукацыі, вымушана была вынесці станоўчы вердыкт.

Пётр ПУШЫНСКІ, РІД.

ЗАМЕЖЖА

*ІТАР-ТАСС * ІНТЭРФАКС * НАРОДНАЯ ГАЗЕТА*

Пульс дня

Блізкаўсходні тупік

ПАРЫЖ. Мірны працэс на Блізкім Усходзе "знаходзіцца ў тупіку", але ён не спыніўся, заявіў лідэр Арганізацыі вызвалення Палесціны Ясір Арафат. Ён сустрэўся ў Парыжы з кандыдатам на пост прэзідэнта Францыі ад сацыялістычнай партыі Ліанэлем Жаспенам. "Крызіс сур'ёзны, — сказаў у сваю чаргу А.Жупе, — аднак неабходна працягваць гэты працэс. Спыніцца азначала б катастрофу не толькі для палесціна-ізраільскіх перагавораў, але і для ўсяго рэгіёна".

Надзея памірае апошняй

"Кантактная група" захоўвае прапанову аб правядзенні серба-харвата-мусульманскай сустрэчы ў вярхах для ўрэгулявання югаслаўскага крызісу, нягледзячы на адмоўны адказ Бялграда. Аб гэтым тут заявіў афіцыйны прадстаўнік міністэрства замежных спраў Францыі Рышар Дзюке. Па яго словах, Францыя, Расія, ЗША, Вялікабрытанія і Германія, якія ўваходзяць у групу, па-ранейшаму прыкладаюць намаганні, каб забяспечыць умовы для правядзення трохбаковай канферэнцыі праз некалькі тыдняў.

Верныя клятве Гіпакрата

МАСКВА. Расійскія медыкі працягваюць аказанне кваліфікаванай дапамогі насельніцтву Чэчні. Як паведамілі ў аператыўным штабе Мінздраўмедпрама Расіі, за ўвесь перыяд канфлікту медыцынская дапамога аказана 5841 пацыенту, у тым ліку 1595 параненым, 4246 хворым. З іх у шпіталь Усерасійскага цэнтра медыцыны катастроф "Защита" паступілі 4624 чалавекі, у іншыя лячэбныя ўстановы — 1217 чалавек.

Дэсантнікі выйдуць апошнімі?

Падраздзяленні паветрана-дэсантных войск застаюцца ў Чэчні да поўнага раззбраення незаконных банд фарміраванняў і будуць узмоцнены асабовым складам і тэхнікай. Аб гэтым заявіў на прэс-канферэнцыі ў міністэрстве абароны Расіі камандуючы войскамі генерал-палкоўнік Яўген Падколзін. Паводле яго слоў, цяпер у Чэчні знаходзіцца 12 батальёнаў дэсантнікаў агульнай колькасцю каля 7 тысяч чалавек.

Рамонт АЭС

КІЕЎ. Персанал Ровенскай атамнай электрастанцыі спыніў рэактарную ўстаноўку. Мяркуецца, што рамонт працягнецца да 10 сакавіка. Па сцвярджэнню прэс-службы, радыяцыйны фон у раёне АЭС застаўся без змяненняў. Адхіленне ў рабоце энергаблока не ўяўляе небяспекі для насельніцтва і навакольнага асяроддзя.

Візіт у КНР

АЛМА-АТА. Урадавая дэлегацыя Казахстана на чале з першым намеснікам прэм'ер-міністра Нігматжанам Ісінгарыным вылецела з рабочым візітам у Кітайскую Народную Рэспубліку па запрашэнню яе ўрада. На перагаворах у Пекіне будуць абмеркаваны пытанні далейшага развіцця казахстанска-кітайскіх гандлёва-эканамічных адносін і транспартных перавозак, удасканалення дзейнасці двухбаковай міжурадавай камісіі па гандлёва-эканамічнаму і навукова-тэхнічнаму супрацоўніцтву.

Чэчня — "вялікая магіла"?

МАСКВА. Некалькі магільнікаў спецкамбіната "Радон" для выкарыстаных крыніц іанізуючага выпраменьвання, якія выкарыстоўваюцца, напрыклад, у медыцыне, сельскай гаспадарцы і іншых галінах, размешчаны на тэрыторыі Чэчні. Адзін з іх — непадалёку ад Грознага. Аб гэтым паведаміў першы намеснік старшыні Дзяржатамнагляду Расіі Аляксандр Гуцалаў. Аднак гэтыя магільнікі даволі надзейныя і бяспечныя, падкрэсліў спецыяліст.

Ці будзе бюджэт?..

У сераду Дзяржаўная дума прыступіць да разгляду ў трэцім чытанні праекта федэральнага бюджэту на 1995 год. Такое рашэнне прыняў Савет палаты. Каменціруючы яго, спікер Дзярждумы Іван Рыбкін сказаў журналістам, што паартыкульнае абмеркаванне праекта бюджэту не будзе лёгкім. Ён звярнуў увагу на празмерныя запытанні ведамстваў, з якімі, напэўна, не пагодзяцца парламентарыі.

Светская хроника

Знакомьтесь— известный певец и танцор Сидни Натан

Полное имя: "Сидни Натан Форд-3. Вот кто я! Мой отец был вторым, а дед — первым. Моя семья владеет поминальным домом в Мемфисе. Имя Натан взято из Библии — меня так назвала мама. Мне это имя очень нравится — ведь оно означает "Бог вина".

Дата рождения: "2 декабря 1960 года. Человек я упрямый и часто поступаю, как ребенок. Но я отличный любовник... Я ничего не принимаю близко к сердцу и никогда ни с кем не борюсь".

Место рождения: "Сан-Антонио, Техас — в военном госпитале. Иногда моя мама шутит по этому поводу, что ей ребенка подменили. Ведь мои брат и сестра светлокожие, и я ни на кого из них не похож. И все же я похож на маму, чему несказанно рад. Ведь она модель, она действительно красивая. Да и я не урод".

Место жительства: "Западная Германия. Город Мангейм. Я живу там со своей подругой Клаудией. Раньше с нами жила и собака, но сейчас мы ее отправили к матери Клаудии. Наша квартира мала!"

— Ты когда-нибудь в детстве спрыгивал со шкафа?

— Ха! Никогда! Я не был плохим мальчиком. Не считая того времени, когда гостил у бабушки. Кроме того, что разукрашивал ее котов, я сжег и все бабушкины деревья. Мне тогда здорово влетело прутиком. Хотя бабушка достаточно интеллигентный человек, она жевала табак и так на меня ругалась! Кстати, бабуля может плевать табак на расстояние 15 метров. Вот так-то!

Самое ненавистное занятие: "Думаю, что работа в "Макдональдсе" в 1977-78 гг. (это было до армии). Проработал там всего один день. Я быстро устал готовить проклятые биг-маки. Но когда я швырнул униформу на пол, служащие заведения сказали мне, что за собой надо убрать. Вот тут я разозлился еще больше и начал топтать форму ногами".

— Ты уже танцевал на Берлинской стене?

— Пока нет, но уже подумываю об этом. Круто!

— Как ты поддерживаешь хорошую форму?

— Имеется в виду фигуру? Ем много рыбы и овощей. Кроме того, каждое утро я делаю 50 отжиманий и 50 подтягиваний, ложусь рано спать и чувствую себя отлично. Ем не очень много. Но сам хорошо готовлю. Особенно люблю печь торты. Шоколадные. А знаете, как надо вкусно приготовить индейку? Ее нужно обжаривать постепенно, медленно поливая теплым соусом. Если ее готовить наскоро, то она не будет сочной. Учитесь у меня!

(По материалам зарубежной прессы.)

Прайшоў год, як знікла дачка Аль Бана і Раміны Паўэр

Год назад бясследна знікла Еленія Карызі, старэйшая дачка папулярных італьянскіх эстрадных спевакоў Аль Бана і Раміны Паўэр.

Яна была на канікулах у ЗША, павіншавала бацькоў з Новым годам па тэлефоне з Нью-Арлеана, і пасля гэтага яе ніхто не бачыў і не чуў. Інтэрпол сумесна з італьянскімі і амерыканскімі спецслужбамі ўжо адпрацаваў некалькі версій знікнення Еленіі: самазабойства, выкраданне рэлігійнай сектай, уцёкі ў Дамініканскую Рэспубліку. Ні адна з гэтых версій не знайшла дакументальнага пацвярджэння. Цяпер справа фармальна ўсё яшчэ знаходзіцца на разглядзе рымскай пракуратуры, якая не паведамляе ніякіх падрабязнасцей пра ход следства.

У адным з тэлеінтэрв'ю Аль Бана даў нядаўна зразумець, што страціў апошнюю надзею калі-небудзь зноў убачыць сваю дачку.

З Італіі — Аляксей БУКАЛАЎ.

Японская фирма готовит революцию на музыкальном рынке

Лет через десять процесс покупки в музыкальном магазине новинок классической или поп-музыки будет происходить приблизительно таким образом: покупатель вставляет в автомат небольшую карточку, набирает номера выбранных им мелодий и нажимает кнопку "старт". Через несколько секунд вынимает карточку и, поместив ее в устройство размером с популярный "вокман", наслаждается по дороге домой творениями Шнитке или "золотыми хитами" Элвиса Пресли.

Ведущий в Японии производитель полупроводников корпорация "Эн И Си" объявила о создании уникального музыкального плейера, который произведет революцию на рынке музыки, поскольку сделает ненужными привычные всем аудиокассеты и компакт-диски. Названный "Силикон аудио", плейер качественно проигрывает музыку, записанную в память множества компьютерных микросхем, размещенных на тонкой плате размером с обычную кредитную карточку.

Опытный образец пока дорог и нуждается в серьезной доводке, поскольку музыка с миркочипа звучит всего 24 минуты, а "компьютерный овес нынче дорог" — стоит такая карточка пока 2 тысячи долларов. Однако фирма обещает, что в 2000 году на чип-карту можно будет записать уже 90 минут музыки, а цена ее упадет до 100 "зеленых". Тогда же будет продаваться еще более дешевая — всего за 1 доллар 70 центов — "компьютерная пластинка", но с нее можно только прослушивать музыку, а записать нельзя.

Что касается самого плейера "Силикон аудио", то в начале следующего века, как обещают японцы, его цена снизится до 50 долларов, а размеры чуть превысят саму карточку с микрочипами — все устройство фактически превратится в легкий музыкально-компьютерный моноблок без движущихся частей. Кроме того, в отличие от аудиокассеты можно будет сразу ставить любую мелодию.

На чип-карте можно хранить не только музыку, но и любую другую информацию, как, например, тексты, движущиеся и неподвижные изображения. За три года "Эн И Си" намерена вложить в доводку "Силикон аудио" миллиард долларов и создать для плейера микросхему с памятью в 256 мегабайт — в 16 раз больше, чем самый мощный современный микрочип.

Владимир КУТАХОВ.

Слыхали?

Сколько "стоит" медик-частник

Как выяснилось, посещение врача-частника с целью осмотра обойдется: детям — в 3 тысячи рублей, взрослым — в 5 тысяч, инвалидам II и III групп — в 3 тысячи.

Инвалидам I группы гарантировано бесплатное обследование.

Кандидат медицинских наук Валерий Шумилов, в основу лечения которого положен метод лечебного голодания, сообщил следующие "тарифы": консультация — 10 долларов США, курс лечения — 60 долларов.

Николай ВАСИЛЕВСКИЙ.

ЗАІР ІСАКАВІЧ АЗГУР

Беларуская культура панесла цяжкую страту. На 88-м годзе жыцця памёр выдатны беларускі скульптар, народны мастак Беларусі і СССР, правадзейны член Акадэміі мастацтваў СССР, лаўрэат Дзяржаўных прэмій СССР, Герой Сацыялістычнай Працы Заір Ісакавіч АЗГУР.

З.І.Азгур нарадзіўся 2 студзеня 1908 года ў вёсцы Маўчаны Сенненскага раёна на Віцебшчыне. Прафесійную адукацыю атрымаў у Віцебскім мастацкім тэхнікуме, Вышэйшым мастацка-тэхнічным інстытуце ў Ленінградзе, у Кіеўскім мастацкім інстытуце і Тбіліскай акадэміі мастацтваў. З 1923 года Заір Ісакавіч прымаў актыўны ўдзел у айчынных і замежных мастацкіх выстаўках. У 30-я гады З.І.Азгур стварыў шэраг твораў для грамадскіх і адміністрацыйных будынкаў, у тым ліку — для Дома ўрада ў Мінску. Аднак галоўнае месца ў яго творчасці займае праца над партрэтамі нашых сучаснікаў, грамадскіх і палітычных дзеячаў, выдатных рэвалюцыянераў і палкаводцаў мінулага, яскравых прадстаўнікоў творчай і навуковай інтэлігенцыі.

Цікавасць З.І.Азгура да чалавека, жаданне дасканала ўвасобіць яго пластычнымі сродкамі прывялі да таго, што менавіта партрэт заняў у творчасці скульптара такое выдатнае месца. У залаты фонд выяўленчага мастацтва назаўсёды ўвайшла бліскучая галерэя партрэтных вобразаў воінаў і партызан, створаных мастаком у гады Вялікай Айчыннай вайны. Дакладнасць пластычнага малюнка, рытмічная зладжанасць кампазіцыі, глыбокая псіхалагічнасць, граічнная за вершанасць формаў спалучаюцца ў гэтых творах з рамантычнай узвышанасцю, урачыстасцю, якія падкрэсліваюць героіку народнага подзвігу. Генерал Леў Даватар, партызанскі важак Мінай Шмыроў, легендарны дзед Талаш, снайпер Фядос Смалячкоў, лётчыкі Віктар Талаліхін і Мікалай Гастэла — глыбокая праўда гучыць у гэтых вобразах. Яны — як дакументальнае і ў той жа час мастацкае ўвасабленне гераічнага часу.

Але не толькі партрэтны жанр вабіў З.І.Азгура. Шырока вядомыя ягоныя здзяйсненні ў манументальнай скульптуры — ансамбль помніка Якубу Коласу ў Мінску, шматлікія манументы і помнікі — бюсты дзяржаўным дзеячам, героям-патрыётам і творцам, сярод якіх П.Машэраў, С.Грыцавец, Ф.Скарына, Ф.Багушэвіч, Л.Александроўская. Многія творы З.І.Азгура паспяхова прадстаўляюць наша мастацтва далёка за межамі Беларусі. Велічны помнік Рабіндранату Тагору ўстаноўлены ў Калькуце, шмат твораў мастака ўпрыгожваюць музеі краін СНД. З.І.Азгур сам стварыў каментарый да свайго жыцця, да сваёй творчасці. Ён напісаў тры тамы ўспамінаў і творчых нататкаў. У гэтых кнігах — тлумачэнні і абарона сваёй, менавіта рэалістычнай пазіцыі. Пры гэтым мастак абапіраецца не толькі на выяўленчае мастацтва, але і паэзію, музыку, тэатр. Бо сярод ягоных бліжэйшых сяброў былі Я.Купала, Я.Колас, З.Бядуля, К.Чорны, А.Адамовіч, А.Куляшоў, У.Дзядзюшка, Р.Шырма, М.Аладаў. Родная Беларусь, яе гісторыя, яе народ — вось тыя вытокі, якія больш за 70 гадоў творчага жыцця сілкавалі і натхнялі мастацтва Майстра. Сутнасць ягонай творчасці — спасціжэнне чалавека ў самых розных праявах духоўнага, інтэлектуальна-эмацыянальнага жыцця.

Шырокай і шматграннай была грамадская дзейнасць З.І.Азгура. Ён неаднаразова выбіраўся дэпутатам Вярхоўнага Савета БССР, актыўна ўдзельнічаў у рабоце многіх грамадскіх арганізацый, з'яўляўся старшынёй рэспубліканскай камісіі па садзейнічанню Савецкаму фонду міру. З 1981 года ўзначальваў творчую майстэрню скульптуры Акадэміі мастацтваў у Мінску.

За вялікія заслугі ў галіне выяўленчага мастацтва яму нададзена званне Героя Сацыялістычнай Працы, ён узнагароджаны многімі ордэнамі і медалямі, двойчы яму прысвойвалася Дзяржаўная прэмія СССР.

Светлая памяць пра выдатнага мастака-рэаліста, патрыёта, грамадзяніна, добрага і спагадлівага, энцыклапедычна адукаванага чалавека Заіра Ісакавіча Азгура заўсёды застанецца ў сэрцах людзей.

Лукашэнка А.Р., Грыб М.І., Чыгір М.М., Русакевіч У.В., Бутэвіч А.І., Адашкевіч С.А., Андрэйчанка У.П., Буралкін Г.В., Гумілеўскі Л.М., Даўгяла В.Ц., Дудараў А.А., Зуёнак В.В., Красінскі А.В., Курачкін А.Р., Лучанок І.М., Лятун У.М., Міско І.Я., Паплаўскі Г.Г., Роўда В.У., Савіцкі М.А., Сушчэня Л.М., Максім Танк (Скурко Я.І.), Чыгрынаў І.Г., Шамякін І.П., Ярмошын У.В., Яроменка М.М.

СВЕЖИЙ ВЗГЛЯД

Андрей КОЗЛОВИЧ

Круговорот мусора в народе.

Если его разорвать, наступит процветание

Звук будильника — это второе, что мы слышим в начале дня. В силу своей специальности встающие каждое утро в одно и то же время, мы в конце концов привыкаем к этому настолько, что сами пробуждаемся за миг до звонка, и поэтому первое, что слышим в начале дня, — скрежет лопаты или метлы за окном. Это — дворники.

Не знаю более мистической, более высокой профессии. Кто может быть благороднее тех, которые взяли на себя труд убирать наш сор! Так можно ли не радоваться, если есть кому возвышать наше общество?

Знакомые до боли картинки жизни: водители, не пропускающие пешеходов; телевизор, орущий в час ночи; грузчики, побившие мебель; мужик, плюющий под ноги; ОМОН на задании; муха в супе; пьяный президент; запах мочи во всем аэропорту... Но все это, взятое вместе, слишком абстрактное зло, чтобы быть конкретной причиной рабского положения народа, и, по сути, следствие. Настоящая причина — в другом.

Если бы я задался целью поставить свободное и гордое население процветающей страны в позу растерянных и злых идиотов, я бы не стал действовать открыто, громко, эффектно. Я бы не стал устанавливать на главной улице здоровенный рекламный щит и писать на нем: "Мы — бараны!" И тем более не пробовал бы взобраться на трибуну и крикнуть: "Вы — скоты! Запомнили?"

Все это действия грубые, явные, имеющие успех, но не прочный, ибо давление их можно в конце концов осознать и, осознав, сбросить с себя. Я начал бы с того, что насыпал бы под дверь вашей квартиры горелых спичек. Арбузную корку я бы поместил в лифте. Обрывок газеты положил бы на ступеньку крыльца. Я бы вычислил все возможные ваши тропинки: на работу, в ясли за ребенком, к подруге, в аптеку, в кино, к любовнику, на дачу и т.д. Представляете? Теперь, куда бы вы уже ни пошли, всегда у вас под ногами будут валяться всякие разбитые деревянные ящики, рваные кошельки, кровавая вата, битая посуда, желтые квитанции, ремешки от часов, ржавые ведра, пачки от сигарет, гнилая картошка, куклы без рук, огрызки...

И так я бы сделал с каждым. И теперь, когда всех окружали бы эти тысячи и тысячи неопотребных предметов, портящих настроение, я добился бы своей цели, которой нельзя достичь никакими грубыми репрессиями.

Мир таков, каковы мы в нем.

Но мы в нем таковы, каков мир, окружающий нас. Любое существо узнает, кто оно, по составу окружающей его среды. Говоря решительными словами, проснувшаяся корова, не соображающая спросонья, определяет, кто она, по куче г..., расположенного рядом.

И как же отдельному человеку усомниться, не подчиниться данной ему реальности? Куда можно скрыться от рваных бумажек и хлебных крошек? Никуда! Ведь я их тысячи и тысячи рассредоточил по всем углам и закоулкам. И даже в самом ответственном учреждении положил в коридоре у стенки желтый пробитый талончик. Хотя бы один, да положил, потому что талончик этот не простой. В нем закодирована гигантская роковая сила, определяющая наше безрадостное будущее. Сила эта — в скромности, незначительности маленькой бумажки. Проходите мимо, не удостоив ее вниманием, лишь только краешком зрения на долю секунды касаетесь пробитого талончика, и он выпал из вашей памяти.

Но это только кажется. Никуда он не выпал, он уже глубоко внутри вас, сей ничтожный талончик, показавшийся на глаза на очень краткий миг. Такой же краткий миг, в какой показывают по телевизору скрытую рекламу, которую фиксирует только зрение, но не сознание. Миг — и рекламная информация в подсознании. Миг — и талончик мимо сознания в центре души.

А сколько таких талончиков и прочих семечек уже валяется повсюду? И все они призваны вклиниваться в подсознание. А подсознание, как известно, могущественная сила есть, верховный координатор человеческих мыслей и действий.

Кто мы? Люди неосознанно ищут ответа на этот вопрос в окружающей среде. Во время смущения от вида всеобщего бардака к ним из глубины подсознания выплывает подсказка — такой скромный талончик — и окончательно закрепляет мысль, гласящую, что мир вокруг нас — это мусор, а значит, и мы в нем кто угодно, только не люди.

Вот такая силища заключена в образе маленькой бумажки, которую не удостаиваем вниманием. Только как можно узнать серого кардинала нашего мира в каком-то безымянном, бесфамильном, проколотом талоне тогда, когда каждый день сталкиваешься с вещами куда более заметными, например пьянством, официальной ложью и др.? Вряд ли кто-нибудь обвинит огрызок во всех своих бедах, пока душу и разум потрясают терроризм, безработица или коррупция. Скорее станут полагать, что все подобные уродства бескультурья и есть причина всеобщего кризиса.

Чем тоньше причина, тем меньше она отражается в сознании. И тем больше уходит в подсознание, на тонкий план. Причина кризиса не в бескультурье, а в том, что поддерживает бескультурье. Причина — в мусоре.

Каждый день наши бедные люди подвергаются незаметному мощному излучению со стороны арбузных корочек, огрызков и талончиков, которые уничтожают в них веру в свое человеческое происхождение. Получается, что мы таковы, каков мир, который вокруг нас. Но мир, повторю, таков, каковы мы в нем. Значит, процесс должен быть взаимопроникающим.

Возьмем всех насоривших и посмотрим, сколько из них мужчин, а сколько женщин. Получим: 20% — женщины, 80% — мужчины. Явное преобладание активной половины рода человеческого указывает на мысль, что проблема мусора — это проблема сексуальной распущенности.

Сия мысль окончательно подтверждается, если опять взять всех насоривших-наплевавших-наломавших и измерить возраст. Получим: дети — 10%, молодежь — 50%, взрослые — 30%, старики — 10%. Явное отставание детей и стариков. Лидерство молодежи, возраст от 15 до 25 лет — пик наибольшего сексуального безумства.

Сексуальная распущенность есть не что иное, как механическое скотство. Мусор, путем тонкой обработки, превращает человека в скотину, которая рождает мусор, чтобы тот поддерживал ее скотство. Получаем полный взаимопроникающий процесс, называемый круговоротом семени в природе.

Скотство создает примитивный мир, разделенный на две части, на две противоположности, на плюс и минус, на самцов и самок. Что может выдумать этот скотский мир, где властвуют гениталии? Только — мат. Стоит ли говорить, что матерная ругань сама поддерживает скотство — половой разврат?

Матерщина, целиком выходящая из скотства, распространяется в народе стремительно и фатально, как чума, не щадя даже детей. В любом дворе можно наблюдать картину, исполненную с той будничной дикостью, от которой просто опускаются руки, когда видишь молодую маму с коляской, где находится еще светлое и мягкое сознание ее ребенка, и тут же рядом усатого отца с его бесконечной матерщиной. Возникает понимание, что невозможно помочь этому миру. Здесь все — от грузчика до академика, от паспортистки до министра — заражены матом.

В обществе, где все знают эти ужасные слова, мат становится источником бескультурья. Таким образом мусор, а по сути неуловимая отрицательная энергия, воплощается в миллионы малокультурных граждан. Дальше она переходит в ругань, из которой трансформируется в скотство, чтобы то обеспечило мусор. Мусор будет питать скотство, которое выльется в мат, из которого в общество распространится варварство, которое называют "низкий уровень культуры".

Все сказанное обозначается как круговорот мусора в народе. И нужен он для того, чтобы постоянно поддерживались хамство, алчность, лицемерие и прочие признаки, отличающие невоспитанного человека от воспитанного.

В свою очередь варварство, или низкий уровень культуры, есть доменная печь, необходимая для того, чтобы в ней получался особенный сплав — наш низкий интеллект, который позволит снова проскочить заинтересованным силам сквозь отверстия урн к власти. И с помощью власти поддерживать в народе мусор.

Кто же они — эти силы? Эти люди? Они слишком абстрактны для того, чтобы можно было посадить их в тюрьму, и чересчур многослойны, чтобы обозначать их одним понятием (мафия, коммунисты, правительство, масонская ложа или военно-промышленный комплекс). Не важно, как эту силу надо называть. Главное, что она, назовем ее Организация, вовсе не условна. Разумеется, в нее входят и часть правительства, и фашисты в лице отдельных представителей, и все те структуры, кланы и частные лица, которые умеют взаимодействовать молча, понимая общую игру.

Контролирующая нас Организация материально заинтересована в низком интеллекте народа. И поэтому она финансирует все возможные источники бескультурья, долженствующие поддерживать низкий интеллект. Все — от водки "Зверь" до новейших музыкальных стилей, от спортивных штанов до отдельных эксцентричных политиков — всё есть целенаправленно оплаченная реклама, вложения в которую приносят прибыль. Чем меньше у нас интеллекта, тем больше у Организации прибыли. Чем больше объем мусора в мире, тем богаче организация. И не имеет значения, есть ли у Организации специальные бригады, задача которых — профессионально и со вкусом поддерживать, рассеивать мусор в домах и на улицах, ибо в любом случае улицы и дома засоряет та расчетливая сила, которая заставляет отупевших и обозленных людей превращаться в скот, который сам по себе не может не сорить.

Надо ли бороться с Организацией, придумавшей весь свой механизм? Наш народ очень гипнабельный. Так чего может добиться определенная прослойка населения, которая, пытаясь остальных разбудить, тянется куда-то ввысь, к какой-то башне с какими-то колоколами, желая с их помощью поднять духовность и культуру общества? Может, вместо того, чтобы тянуться вверх, стоит попробовать нагнуться и поднять маленькую бумажку, ту, что определяет наше сознание и нашу жизнь? Стоит! Стоит!

Но неужели эту бумажку некому поднять? Как же скрежет за окном? Ведь есть же дворники! Они, конечно, есть, но, во-первых, их деятельность регулируется городскими властями, где обязательно найдется часть Организации, регулирующей вообще все на свете. Во-вторых, на сегодняшний день в нашем обществе зарплата и положение дворника таковы, что с него начинается иерархическая лестница общества.

При таком порядке вещей, несмотря на скрежет за окном, мусор на улице лежать останется. Дворник с ним справиться никак не сможет. Социальный статус ему не позволит. Следовательно, избавляться от мусора нужно при помощи таких методов, используя такие законы природы, какими пользуются те, кто этот мусор организовал.

Начинать, безусловно, следует с главного нервного узла — столицы. Отсюда исходят волны, определяющие состояние периферии.

Если повысить зарплату дворника до 50 американских долларов (это на сегодняшний день составляет примерно 650 тысяч рублей), его социальное положение резко изменится. Скажи, дорогой читатель, положа руку на сердце, какая у тебя на сегодняшний день зарплата? Разве не в два раза меньше? А твоя профессия разве не в два раза благороднее, чем дворника? Так будешь ли ты думать о той грязи, в которой копается дворник? Нет, ты будешь думать о тех деньгах, которые он зарабатывает!

В ажиотаже вокруг возвеличенной профессии легко будет набрать необходимое количество дворников (пять тысяч хватит?) для того, чтобы город Минск стал образцом чистоты. И город будет чист, ибо новый дворник будет работать так, чтобы не дай Бог не потерять это место. Умножаем 50 на 5000 и получаем 250 тысяч в месяц. Умножаем на 12 и получаем 3 миллиона долларов в год, необходимых для зарплаты. Это те деньги, которые мы будем иметь, если положим под 15% годовых в самый солидный банк в мире на накопительный счет 20 миллионов долларов. 20 000 000 — вот сумма, которая позволит вырвать из человеческого подсознания гипнотическое деяние Организации и увидеть подлинную реальность. А реальность проста, как сапог. Она в том, что мы — люди.

Представьте, что в один необычайный день выходите вы из своей квартиры и не находите гору картофельных очисток рядом с мусоропроводом. Идете дальше, а под ногами такой пол, словно сегодня день здорового образа жизни. Кстати, а где та банановая корочка, на которой вчера поскользнулась ваша взрослая незамужняя дочь? И почему это лифт непохож ни внутри, ни снаружи на туалет по вызову — четный этаж женский, нечетный — мужской? И куда делась половина валявшейся здесь афиши с головой популярной певицы? И куда исчезла вторая половина афиши, валявшаяся через улицу? Кому, спросите вы, понадобились ноги Алёны Апиной, приезжавшей к нам петь в прошлом году?

Вы еще ничего не понимаете, но уже чувствуете неясное внутреннее ликование. Из окружающей среды исчезли пивные банки, недоеденные булочки, поломанные игрушки и весь остальной мусор, а вы и не заметили, когда это началось. Какие-то хорошие ощущения зарождаются в глубине души, и понятно, что процесс этот не противоречит общему пробуждению, ибо люди, идущие навстречу, улыбаются и уступают вам дорогу. Чувствуется общее настроение. Оно оказывает влияние, которому с радостью подчиняетесь.

Если во время деградации человека цепная реакция непреодолима, то во время его пробуждения она действует также, только идет в обратном порядке. Никто и не заметит, как и почему в мире санитарной зоны вымрут все говорящие четвероногие, которые утащат с собой в небытие зловонную ругань. Она, исчезнув, не будет уже занижать планку народной духовности и культуры, и культура эта, очень присущая человеческому роду, почувствовав непротивление, сама найдет себе выход и обеспечит достойные интеллектуальные возможности каждого.

А умное население однажды не даст себя обмануть ни одной из программ по выходу из кризиса. Лишенная вдруг представителей власти, Организация, эта огромная действующая реальность, которая не влезает в такое узкое понятие, как мафия, утратит в одночасье былую гибкость в построении хитроумных комбинаций, необходимых для устроения такой жизненной несправедливости, когда у народа не остается выбора, как только получать 8% от себестоимости произведенной продукции, держать деньги в сбербанке в замороженном виде или сдавать по дешевке свои чеки. А, значит, утратив способность контролировать постоянство всеобщей несправедливости, Организация, этот злой дух, который суть Расчет, не заработает денег. А без денег некому уже будет финансировать программу "Любовь с первого взгляда" и всю остальную безвкусицу и нагнетать губительный круговорот мусора в народе. Вечный двигатель заглохнет. Машина остановится и не будет больше качать из нас деньги. И если деньги, которые сами по себе никуда не исчезают, будут не у Них — значит, будут у нас. Нас! А с ними, деньгами, будет у нас и все то, что так разительно отличает цивилизованный мир от остального мусорного.

Если верить компетентным источникам информации, то настоящая цена сверхсовременного ракетного комплекса, проданного недавно правительством Беларуси Соединенным Штатам Америки, 60 миллионов долларов. Этой суммы хватило бы на то, чтобы организовать сразу в четырех крупнейших городах Беларуси — Минске, Бресте, Гродно и Витебске — специальную программу борьбы с мусором и искусственно поддерживать ее до тех пор, пока само собой не затухнет вращение мусорного колеса в обществе, пока мусор не перестанет питать бескультурье.

Но оказалось, что сумма, полученная за ракетный комплекс, — не 60 миллионов, а всего лишь 5, и разница в 55 миллионов теперь предмет разбирательства. Если понадобилось скрывать эту разницу, значит, деньги пошли не на благое дело, не на борьбу с мусором, который есть опора всего варварского механизма сокрытия разницы между суммой, которую мы заработали, и суммой, которую получили. А если деньги пошли не на борьбу с мусором, значит, они пошли — куда?..

ЗАКОН И Я

Раздел ведет доктор юридических наук, профессор Василий Федорович ЧИГИР

Это вас огорчит. Но это так...

Читательница Цыганкова Л.А. родилась и выросла в Беларуси. Училась и работала в Бобруйске до 1979 г. Затем уехала в Казахстан. В сентябре 1992 года она с семьей вернулась на родину. В семье Цыганковой Л.А. трое детей. Вопрос такой: имеет ли она и члены ее семьи право на получение чеков "Имущество"?

Ответ на вопрос Цыганковой Л.А. содержится в статье 3 Закона Республики Беларусь от 6 июля 1993 г. "Об именных приватизационных чеках Республики Беларусь". В ней записано:

"Приватизационные чеки получают только граждане Республики Беларусь на сумму чеков, соответствующую их квоте в безвозмездно передаваемой государством собственности.

Граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие на момент введения настоящего Закона в действие за пределами территории республики, если это не связано со служебными обязанностями, воинской службой, учебой или лечением, не имеют права на получение приватизационных чеков".

На 12 ноября 1991 г. (в этот день вступил в силу Закон Республики Беларусь от 18 октября 1991 г. "О гражданстве Республики Беларусь") семья Цыганковой не проживала постоянно на территории Беларуси, поэтому она и члены ее семьи не являлись на этот момент гражданами Беларуси. После поселения на территории Беларуси они гражданства Республики Беларусь не приобрели, поэтому права на получение чеков "Имущество" и чеков "Жилье" не имеют.

РАКУРС

Незвычайныя японскія лялькі

У адным з залаў Нацыянальнага мастацкага музея днямі экспанавалася незвычайная выстава — традыцыйныя японскія лялькі. Гэта не проста лялькі. Гэта яркія нацыянальна-каларытныя вобразы, якія адлюстроўваюць розныя бакі жыцця японцаў.

Фота Марыі ЖЫЛІНСКАЙ.

Надвор'е

Сёння ўдзень па рэспубліцы чакаецца воблачнае з праясненнямі надвор'е. Па большай частцы тэрыторыі ападкі. Тэмпература паветра ў Магілёве, Віцебску і Мінску — 3—5, Гродне — 4—6, Брэсце — 6—8, Гомелі — 7—9 градусаў цяпла. У наступныя двое сутак чакаецца: 23-га без ападкаў, уначы і раніцай у асобных раёнах туман, галалёд. Тэмпература паветра ўначы — 0—5 градусаў марозу, удзень — 3—8 градусаў цяпла. 24-га ўначы па паўднёва-заходняй палавіне, удзень па большай частцы — ападкі. Тэмпература паветра ўначы — каля 0, удзень — 1—6 градусаў цяпла.

Астранамічны каляндар — 22.02

Узыход і заход сонца: Мінск — 7.15, 17.32; Віцебск — 7.08, 17.19; Магілёў — 7.04, 17.21; Гомель — 6.59, 17.21; Гродна — 7.30, 17.47; Брэст — 7.27, 17.51.

Даўжыня дня ў Мінску — 10 гадзін 17 мінут.

Апошняя квадра — 15 гадзін 4 мінуты.

Прагррама тэлеперадач

Серада, 22 лютага

Беларускае тэлебачанне

12.30 "Салдат і слон". Маст. фільм.
15.00 Відзьма-нявідзьма.
16.00 Л. Гамберыні. Сцэнічная кантата "Хрыстафор Калумб".
17.00 Да 50-годдзя Перамогі. "Іду на таран". Герой Савецкага Саюза Б. І. Коўзан.
17.30 Сталіца. Тэлечасопіс.
18.00 Навіны (з сурдаперакладам).
18.10 "Аўтапартрэт з кветкамі". Кінанарыс.
18.25 Правінцыя. Хоцімскі раён. Частка 2-я.
19.00 Міжнародныя навіны (Бі-бі-сі).
19.20 Студыя "Палітыка". Тэлевізійная прэс-канферэнцыя старшыні Камітэта па барацьбе з карупцыяй у органах Дзяржаўнай улады і кіравання Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Ю. Г. Малумава. Прамая лінія.
20.05 "Шануйце песні свае". Відэафільм.
20.25 Люстэрка Сі-эн-эн.
20.40 Калыханка.
21.00 Навіны.
21.40 Студыя "Эксклюзіў". "І гэта жыццё?!."
21.45 Кліп-канцэрт. Ігар Нікалаеў.
21.55 На сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь.
Вячэрні ілюзіён "Капернік". Маст. фільм (Польшча). 1-я серыя; Пад купалам Сусвету; Шоу-прагноз.

Канал "Астанкіна"

15.50, 17.50, 22.50 Навіны.
14.40 Агенцтва "Шанц".
15.00 Паглядзі, паслухай.
15.20 "Падарожжа ў мінулае". Мультфільм (ЗША).
16.00 Цін-тонік.
16.20 "Элен і хлопцы".
16.50 Свет сёння.
17.00 Тэлерадыёкампанія "Мір". Па слядах "Сатурна". Нарыс з цыкла "Паклонная гара".
17.45 "Хто ёсць хто". Ф. Паршэ.
18.00 Гадзіна пік.
18.30 "Дзікая Роза".
18.55 Кінапанарама.
19.40 Добрай ночы, малышы!
20.00 Час.
20.40 Маналог.
20.55 "Толькі ты змагла". 50-годдзю Вялікай Перамогі прысвячаецца. Канцэрт.
22.15 Канал ілюзій.
23.05 Відэа-мікс.
23.35 Аўта-шоу.
23.50 Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"

16.00, 19.00, 22.00 Весткі.
14.10 "Чалавек і акіян". Дак. фільм.
15.05 Там-там навіны.
15.20 Свята кожны дзень.
15.30 Студыя "Рост". "Чый бок?"
16.05 Далёкі Усход.
16.45 "У гэты дзень..."
16.50 Вяцкае зямляцтва.
17.00 Як дапамагаюць ахвярам.
17.30 А ў нас сакрэтаў няма.
17.45 Суайчыннікі.
18.20 Свая гульня.
19.25 Падрабязнасці.
19.35 "Санта-Барбара".
20.30 Даміно Міхаіла Баярскага.
21.05 Газетныя гісторыі.
22.30 Рака часу.
22.40 Аўтаімгненне.
22.45 Экран крымінальных паведамленняў.
22.55 Фільм Э. Шангелая "Незвычайная выстаўка".

НТБ

17.00 "Беверлі-Хілз, 90210".
17.30 "Успомнім тыя гады. 1948".
18.00, 21.00, 23.15 Сёння.
18.35 "Паўвечара з Сяргеем Кавалёвым".
19.15 "І сланы бываюць няверныя". Маст. фільм.
21.35 "Паліцыя Маямі. Аддзел нораваў".
23.00 Часінка.
23.30 Кафэ "Абломаў".

Санкт-Пецярбург

18.30, 21.30 Інформ ТБ.
16.10 "Рамантычныя мініяцюры". Фільм-канцэрт.
16.25 Чароўная лінія.
16.40 Казка за казкай.
17.05 "Давай заб'ём піяніста". Мультфільм.
17.15 Жыццё з камфортам.
17.35 "Музычныя серады ў М. А. Рымскага-Корсакава".
18.00 Мы і банк.
18.50 Спорт, спорт, спорт...
19.10 Вялікі фестываль.
19.25 "Мануэла". Маст. фільм.
20.10 "Мы клоуны". Музычны фільм.
20.30 Блеф-клуб.
21.10 Тэлемагазін.
21.20 Тэлеслужба бяспекі.
21.45 Спартыўныя навіны.
22.00 Відэафільм "Неаб'яўленая вайна".
22.55 "Замак Пампон Руж". Маст. фільм. 3-я серыя.

8-ы канал

18.00 Мультфільм "Бабар".
18.30 СОЛТЭК: Навіны.
18.45 "Нямецкая хваля".
19.15 Аэробіка Святланы Кашыцкай.
19.30 Тэлесерыял "Горац".
20.30 Агенцтва "Пармікс": "Гарадскі гадзіннік", "Навіны".
20.45 Мультфільм "Том і Джэры".
21.00 Студыя БМ.
21.15 "Крутыя віражы".
22.10 Гістарычныя бітвы. Бітва пры Азенкуры (паўтор).
23.00 "Погляд з Амерыкі".
23.10 Тэлесерыял "Шанцы".

НАРОДНАЯ ГАЗЕТА

Даведкі па тэл.: 68-28-70, 68-25-59.
Рэкламнае бюро — тэл. (0172) 68-28-11, тэл./факс (0172) 68-25-29, 68-25-28.

Адрас рэдакцыі: 220013, Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

Індэкс 63868

Заснавальнік — Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь.
Адрас: Мінск, вул. К. Маркса, 38.
Выходзіць штодзённа, акрамя нядзелі і панядзелка. 250 разоў у год.
Падпісана ў друк у 19.10. Зак. 193.
Газета аддрукавана ў друкарні выдавецтва "Беларускі Дом друку". Адрас: Мінск, праспект Ф. Скарыны, 79.
Спосаб друку — афсетны, фармат А-2
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ

ПОСТАВЛЯЕМ В БЕЛАРУСЬ
на долгосрочной основе:

ЦЕМЕНТ М-400
✔ в бумажных мешках по 50 кг
✔ россыпью (в хопрах-цементовозах)
Бумажные мешки (открытые и закрытые)

МЕТАЛЛОПРОКАТ арматура, уголок, лист (различных размеров).

ЗАКУПАЕМ

СТРОИТЕЛЬНЫЕ МАТЕРИАЛЫ
(рубероид, битум, доски, шифер), а также др. товары, производимые в Беларуси.

Контактные тел. в Вильнюсе: (0122) 260-768, 260-767 (факс).

SONO Тел./факс (0172) 665-009

ЗАПЧАСТИ
к автомобилям «ВОЛГА», «МОСКВИЧ», УАЗ, грузовым а/м ГАЗ.
СВЫШЕ 300 НАИМЕНОВАНИЙ !

КУЗОВА первой комплектности ГАЗ-31029, -3102.

Автомобиль ГАЗ-31029 «ВОЛГА»

Банк Новоком
Минск, ул. Руссиянова, 8

ПОКУПАЕТ
У НАСЕЛЕНИЯ ЧЕКИ "ИМУЩЕСТВО"
ФОРМИРУЕТ
ПАКЕТЫ ЧЕКОВ ДЛЯ ПРЕДПРИЯТИЙ

60-34-01 60-32-06
с 9.00 до 16.00 ежедневно (кроме выходных)

Фирма "АЛВЕР"
реализует
коленчатые валы
(МТЗ) Д-240-105010.
Тел.: (0172) 49-73-49, 49-72-83.

НОВЫЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ КОМПАНИИ «ТУССОН»
"РЕВОЛЮЦИЯ" В ОБОГРЕВЕ ПОМЕЩЕНИЙ-
ЭЛЕКТРООБОГРЕВАТЕЛИ ENERGOSTRIP (ШВЕЦИЯ)

ТУССОН

Экономичные и экологически чистые
Для служебных помещений, промышленных залов, складов, магазинов, теплиц
Поставка, установка, сервисное обслуживание

А также широкий выбор орг- и бытовой техники, мебели для офисов и банков

Минск, ул.Пулихова,53, 12-й этаж
Телефон: (0172) 36-42-48, 36-52-93, 36-59-31, 36-97-71

Приглашаем принять **ДОЛЕВОЕ УЧАСТИЕ В СТРОИТЕЛЬСТВЕ КИРПИЧНОГО ЖИЛОГО ДОМА**
Тел. (0172) 631247.

2; 3; 4; 5 - комнатные квартиры
(планировка и интерьер по вашему желанию)
Стоимость 1 кв.м - 320$
Начальный взнос.- 25%
Полная оплата до окончания строительства в 1 квартале 1996 г.
ПОЧЕМУ ВАМ ЭТО ВЫГОДНО?
- Вложение капитала в недвижимость убережет ваши деньги от инфляции
- оплата в рассрочку

ЗАО "БЕЛРЕМСТРОЙКОМПЛЕКТ"
РЕАЛИЗУЕТ
СО СКЛАДА В МИНСКЕ:

СТАЛЬ АРМАТУРНУЮ
∅ 12 Ат 3с Ст 3 сп
∅ 14 AIII; ∅ 8, 12, 14 AI,
КАТАНКУ
∅ 5,5 Ст 3 сп
Скидка оптовым покупателем (от 20т. и более).

Минск,
ул. Радиальная д.40, комн. 222
Тел/факс:(0172)455112,
тел. (0172) 385232.

ВСЕ ДЛЯ СВАРКИ

сварочные электроды
АНО, УОНИ, МР-3
нержавеющие
ОЗЛ-8, ЦЛ-11, ЭА-400
сварочная проволока
∅ 0,8; 1,2; 3,0; 4,0 мм
сварочное оборудование
Тел.: (0172) 770717

АВТОТЕКС

Компания "Автотекс" предлагает организациям и гражданам принять участие в долевом строительстве квартир в г. Минске.

Тел. (0172) 66-39-00.

Организация реализует

КАБЕЛЬ АВВГ, КГ, АППВ, АПВ, ТПП, АПВГ
ПРОВОД А, АС, ПШ, ПТПЖ 2Х0.6

Производим комплектацию объектов, **приобретаем, берем на реализацию**

тел./факс (0172) 35 84 71

ОРГАНИЗАЦИЯ ПРЕДЛАГАЕТ
СТРОИТЕЛЬСТВО КОТТЕДЖА
НА ИМЕЮЩЕМСЯ УЧАСТКЕ 0,15 га в п. ХАТЕЖИНО МИНСКОГО РАЙОНА
или **СТРОИТЕЛЬСТВО НА ВАШЕМ СОБСТВЕННОМ УЧАСТКЕ**
ИЗ НАШИХ ИЛИ ВАШИХ МАТЕРИАЛОВ. ИМЕЕМ ПОДБОРКУ ХОРОШИХ ПРОЕКТОВ.
ТЕЛЕФОН В МИНСКЕ: (0172) **352-601**

В преддверии свободных цен на с/х продукцию-самая полезная и недорогая
мука ржаная.
Возможна оплата по факту и доставка.
До нового урожая далеко, а до нас близко!
☎ (0172) 358-141, 358-441.

ФИРМА "АГРОКАБЕЛЬ" — *официальный представитель АО "Иркутсккабель" на территории Беларуси*

Тел./факс (0172) 33-74-78.

РЕАЛИЗУЕТ со склада в Минске:
➡ силовой кабель АВВГ, ААБлУ, ААШвУ различных сечений,
➡ контрольный кабель АКВВГ,
➡ провод марки А, АС.

ПРЕДЛАГАЕМ навесное оборудование к мотоблокам МТЗ.
ПОСТАВИМ под заказ тракторы ДТ-75, Т-40.

Тел./факс (0172) 33-74-78.

ГРУЗОВАЯ АВТОТЕХНИКА МАЗ
ТОПЛИВОЗАПРАВЩИКИ
ПОЛУПРИЦЕПЫ
ТРАКТОРЫ МТЗ
АВТОБУСЫ ЛАЗ
АВТОКРАНЫ
РЕФРИЖЕРАТОРЫ
С ХОЛОДИЛЬНО-ОТОПИТЕЛЬНЫМИ УСТАНОВКАМИ "ТЕРМО-КИНГ"

АВТОШИНЫ 300х508 Р, 320х508 Р
(0172) 39-53-96, 39-52-42, 39-45-30, 66-54-01
или обменяем на металлопрокат, автошины 300х508

ЗАПЧАСТИ к а/м МАЗ
150 НАИМЕНОВАНИЙ
в т.ч. автономный отопитель "ВЕБАСТО", топливные баки (500 л)
(0172) 39-43-26, 39-53-68

☑ ДЖЕНТИ

ВАЗСЕРВИС

GM CHEVROLET CADILLAC PONTIAC OLDSMOBILE BUICK SATURN GM
ОФИЦИАЛЬНЫЙ ПРЕДСТАВИТЕЛЬ ДЖЕНЕРАЛ МОТОРС

- КОМФОРТАБЕЛЬНЫЕ МИКРОАВТОБУСЫ И ЛЕГКОВЫЕ АВТОМОБИЛИ ДЖЕНЕРАЛ МОТОРС;
- бронированные лимузины;
- автомобили для банков и перевозки специальных грузов ;
- автомобили других компаний США, в том числе и под заказ.

Обеспечиваем гарантийное обслуживание , поставку любых запчастей и ремонт;

- Новые гарантийные автомобили ВАЗ: 2108 21053 21099
- Масла и автокосметика *CASTROL* в наших магазинах;
- Автошины МИ - 16

тел. 37-07-05, 37-35-97, факс 37-14-85
Минск, Нововиленская, 40

Постоянно со склада в Минске
ЛЕЙКОПЛАСТЫРЬ
ШПРИЦЫ
НОВОКАИН
ТЕЛ./ФАКС (0172) 63 46 19

Постоянно со склада в Минске
БИНТЫ
ВАТА
МАРЛЯ
ТЕЛ./ФАКС (0172) 63 46 19

Не думай о розетках свысока
1-я серия 17ч. 17мин. 17сек.

17.17.17.

На базаре, как всегда, было многолюдно.
- Розетки, лампочки, герр ?
- Почем ? - машинально спросил Штирлиц по-русски и в тот же миг каким-то большим чувством разведчика понял, что промахнулся. И точно - на него в упор смотрели хитрые глаза лисы Мюллера...

(Продолжение следует.)

Тел./факс: 389-548, 384-036, 494-006

AMERICAN LEGEND
Levi's
IN MINSK!
ORIGINAL SINCE 1850

3 марта в 17.01 по просп. Ф.Скорины, 48 - открытие фирменного магазина LEVI'S

Официальный дилер в Республике Беларусь - компания KIKO International Ltd

---

Фирма "СВЕТОТЕХНИК" официальный дистрибьютер Рижского и Кишиневского автотехнических заводов

реализует со склада в Минске

СВЕТИЛЬНИКИ:
ЛПО 42-2х18, ЛПО 42-2х36, ЛПО 40-2х36, ЛПО 25-2х36, ЛПО 34-4х36, ЛПО 02-1х18, ЛПБ 06-2х18, ЛПБ 06-4х18, ЛПБ 07-20, ЛПБ 46-36, ЛВО 06-3х36, ЛДБ 06-11-001, ЛСП 27-2х36, УСП 4-2х36, ЛНП 03-2х30, НСБ 02-100-095, НСБ 32-5х60, НКУ 200, ННБ 49-60-013, ПСХ-60, НСП 03х60, РКУ-250, блоки зажимов БЗН-16-18.

А также поставит под заказ другую продукцию данных заводов в ассортименте.
Возможна доставка по Беларуси.

Минск, бульв. Толбухина, 3, комн. 418 (гост. "Дружба").
Тел./факс (0172) 68-80-48.

ВНИМАНИЕ!

ОРГАНИЗАЦИЯ ПРОДАЕТ ОПТОМ И В РОЗНИЦУ НОВУЮ АВТОТЕХНИКУ
ПО ДЕЙСТВИТЕЛЬНО САМЫМ НИЗКИМ ЦЕНАМ СО СТОЯНКИ В г. МИНСКЕ

✱ УАЗ-3303-018 (бортовой с тентом)
✱ УАЗ-31512 (469)
✱ ГАЗ-31029 «Волга»
✱ ГАЗ-3302 «Газель» (грузопассажирский)
✱ г/п 1500 кг.
✱ 11л. на 100км.

ВЫБОР АВТОМОБИЛЯ КЛИЕНТОМ
100%-КОМПЛЕКТАЦИЯ ПРОДАВАЕМОЙ ТЕХНИКИ

ТЕЛ./ФАКС (0172) 32•53•23
НИЖЕ ЦЕН ПРОСТО НЕ СУЩЕСТВУЕТ! ДАЖЕ У ОФИЦИАЛЬНЫХ ДИЛЕРОВ ЦЕНЫ ВЫШЕ НА 5-20%

Со склада в Минске по ценам завода - изготовителя:
ТКАНЬ ДЛЯ РАБОЧЕЙ ОДЕЖДЫ
СИТЕЦ НАБИВНОЙ, ГЛАДКОКРАШЕНЫЙ
Тел. (0172) 45-03-92.

ПКФ "КЕНТАВР" — официальный дилер Курского и Подольского аккумуляторных заводов — постоянно реализует со склада в городах Мозыре и Молодечно **АККУМУЛЯТОРЫ** различных наименований.

ПРОИЗВОДИМ РЕМОНТ Б/У АККУМУЛЯТОРОВ.
Справки по тел./факсу (8-02351) 2-21-12.

Реализуем со склада в Мозыре
— **автомобили:**
— "Мерседес-220 Е",
— ВАЗ (реэкспортные),
— ГАЗ-4301 (дизель),
— УАЗ-31512;
— передние подвески к а/м "Москвич";
— **сахар-песок.**

Закупаем фронтальные погрузчики польского производства "Сталева воля" б/у.

Справки по тел.: (8-02351) 2-30-17, 2-31-72. Факс 2-21-12.

— В ПРОДАЖЕ —
- а/м КрАЗ, "Урал-5557" (самосвал-дизель)
- тракторы Т-25, ЛТЗ-55 А
- двигатели к а/м ГАЗ-2410
- вентили, краны шаровые для газа
- резина пищевая ТКМЩ толщ. 3 мм

Тел. в Минске (0172) 29-55-17.

Софтпарад
Р-646
Растворитель
НЦ-218
Лак мебельный
В бочках со склада в Минске
(0172) 690 906
(0172) 690 901

ВАШИ ПРОБЛЕМЫ — НАШИ ЗАБОТЫ!

Тел. для справок: (01653) 4-10-01, 4-20-09, 4-22-28; факс 4-14-19.

ПИНСКИЙ ОПЫТНО-МЕХАНИЧЕСКИЙ ЗАВОД
принимает заявки и реализует по низким ценам:

- насосы КМ65-50-160, КМ50-32-125, ЦНС(Г) 38-44-220
- агрегаты электронасосные НЦ 25/32
- водоподогреватели скоростные типа ПВ, ПП
- задвижки Ду-50, Ру-10
- прицепы АПС-24
- полуприцепы УПЛ2012
- ножницы гильотинные СТД-9Е; НК-3421
- трубоотрезной станок 5Н428 и трубонарезной ВМС-2А
- котлы КВ-025, КП-100, КП-400Т
- рамы лесопильные Р63-4Б
- приспособления трелевочные ПТН-0,8; ПТН-30
- косилки ротационные КРН-2,1А.

КОНВЕРТАЦИЯ
ОПЛАТИМ СЧЕТА в России
Контрактные поставки **ПОЛИСТИРОЛА** на выгодных условиях.
Тел./факс (0172) 24-12-53.

КУПИМ:
САХАР
КРУПУ ГРЕЧНЕВУЮ
МУКУ.
Тел. в Минске 39-52-45.

В ПРОДАЖЕ:

СГОНЫ, РЕЗЬБЫ, КОНТРГАЙКИ, МУФТЫ, ОТВОДЫ ∅ 15—50 мм	КЛЕЙ строительный акриловый	ТОРМОЗНАЯ ЖИДКОСТЬ "Роса" (50000 руб./литр)
СМОЛА эпоксидная ЭД-20	КАРБИД КАЛЬЦИЯ	ТРУБА канализационная пластмассовая и фасонные части к ней.

Тел. (0172) 31-09-67.

Со склада в Минске:
➡ **МАСЛО** бутербродное (Чехия, жирность 80 %)
➡ **ХАЛЬВАРИН** (аналог бутербродного масла, Голландия, жирность 71 %).
Тел./факс (0172) 61-83-06.

ООО "МЕТЕОР" ПРЕДЛАГАЕТ:
- **ЭЛЕКТРОТЕЛЬФЕРЫ;**
- **ЛИСТ СТАЛЬНОЙ** (толщ. 1.0; 1.5; 2.0; 2.5; 3.0; 5.0; 6.0 мм).

► Осуществляем грузоперевозки (КамАЗ, 60 куб. м).
☎ (0172) 47-18-23

Фирма "Витебскоптторг" предлагает
со складов в Витебске:

- трубы водогазопроводные ∅ 20; 25; 32; 40; 65 мм
- круг ст. 3 ∅ 5,5; 8; 10 мм
- период ст. 35ГС ∅ 10; 12; 20 мм
- уголок 50х50
- гвозди строительные.

Тел. (0212) 36-98-01, факс 1-27-99.

- ванны чугунные 1,5 м
- плитку облицовочную
- сантехническую посуду
- автошины для легковых и грузовых а/м
- аккумуляторы
- лампы люминесцентные ЛБ-36, ЛБ-80.

Тел.: (0212) 96-20-29, 33-03-63, 33-08-63.

Форма оплаты — любая.

Представитель завода-изготовителя реализует тракторы Т-25 и запчасти к ним.
Тел. (0172) 24-19-25.
Возможен бартер на мясопродукты.

XEROX
Мы научим мир копировать!

Продажа
Обслуживание

- Копировальные аппараты
- Факсы
- Пишущие машинки
- Лазерные принтеры
- Расходные материалы
- Бумага для делопроизводства

XEROX Authorised Dealer **"СКАНЭКС"**
Тел./факс (0172) 206-206

Со склада в Бресте Тел./факс (0162) 44-27-16.
КОВРОВЫЕ ИЗДЕЛИЯ
ОАО "Ковры Бреста"
по ценам ниже заводских.

ПРЕДЛАГАЕМ
ЭЛЕКТРОДВИГАТЕЛЬ
СТДМ-1250-23УХЛ4.
Тел. в Бресте: (0162) 41-32-75, 41-31-92.

БЕЛГОСПАТЕНТ извещает всех заявителей:

патентные пошлины необходимо перечислять на р/с N 149162 в АКБ "Поиск" г.Минска.
Код для иногородних — 153001782.

ПРЕДЛАГАЕМ
АВТОПОКРЫШКИ
Ярославского шинного завода.
Тел.: (02136) 2-49-65, 2-93-94, 2-46-63. Факс 2-43-60.

ТЕССО **"АЛЕКО-ДИЗЕЛЬ"**
5500$
NEW
4.9 л на 100 км

Двигатель "Ford", резина "Fulda", пятиступенчатая КПП, английский аккумулятор, защита крыльев, германские уплотнители дверей, молдинги, декоративные колпаки, антикоррозийная обработка кузова в Германии, термошумовая защита двигателя. Цвет - синий, белый, "вишня".

УАЗ запчасти
гарантийное обслуживание.
- 3909 — "фермер"
- 3962 — санитарный
- 3303 — бортовой
- 3741 — фургон
- 2206 — микроавтобус
- 31512 — легковой
- 31514 — "люкс"

Тел.: (0172) 54-78-81, 54-62-31.

Со склада в Слуцке
ПОГРУЗЧИКИ болгарского производства
ШИНЫ
АККУМУЛЯТОРНЫЕ БАТАРЕИ (тяговые)
ЗАПАСНЫЕ ЧАСТИ
Тел. (01795) 24-9-93, 24-8-80, 22-5-66. Факс 24-9-41.

ЛИДСКАЯ МЕБЕЛЬНАЯ ФАБРИКА
оплатит Ваши счета в Туркменистане.
Тел.: (01561) 2-05-36, 2-96-91.

ПРОДАЕМ :

автомобили ИЖ-2715; 27156; 412; "Комби";	мотоциклы ИЖ - "Планета-5";
кузова к а/м ИЖ-2715;	бензопилы "Тайга";

САХАР.
Тел. (0172) 63-43-26.

Тел.: (0232) 56-97-41, 56-97-39.
а/м и запчасти ГАЗ, УАЗ
со склада в Гомеле и под заказ (более 50 наименований).
Двигатели ГАЗ-2410

ООО "Кругозор"
Со склада в Бресте:
- труба водогазопроводная ∅ 15, 25, 32 мм
- труба ст. прямошовная ∅ 720, 820, 1220 мм
- отводы ст. ∅ 57—108, 426, 530 мм
- водоподогреватели водоводяные типа ПВ N 8, 14
- задвижки ст. ∅ 50, 80, 100 мм

Тел./факс (0162) 44-27-16.

ПРЕДЛАГАЕМ
станции спутникового ТВ индивидуального пользования.
Тел.: (0172) 25-86-98, 25-85-45, 25-85-27.

ОРГАНИЗАЦИЯ РЕАЛИЗУЕТ:
- Изоленту ПВХ, Х/В
- взрывозащищенные кнопочные посты КУ-91, 92, 93 — 1ЕХД11ВТ5
- низковольтное электрооборудование
- сварочные аппараты (зарядка аккумулятора и пуск двигателей).

Тел. (01773) 7-04-66.

Организация изготавливает и реализует
АВТОЗАПЧАСТИ к двигателям:
- валы коленчатые ЗМЗ-53, ЗМЗ-24, ВАЗ-2103
- поршнекомплекты ЗМЗ-53, ЗМЗ-24, УМЗ-451
- диски сцепления ЗМЗ-53, ЗМЗ-24, УМЗ-451.

Тел. (0172) 32-75-82.

реализует
БУМАГУ
- для копировальной техники
- писчую
- блокноты для записей

Тел.(0172) 269-183
Факс. 269-184